

Ministeerium näitab palgasummasid

Haridusministeerium kavatseb tänavu iga kuu avaldada, kui palju on riik andnud õpetajatele palgaraha ning kui palju vallad ja linnad välja maksavad. Kolme kuuga on eesti õpetajad ilma jäänud 2,2 miljonist eurost.

LK 6

Mis pidevas muretsemises ja halvimaks valmistumises toredat on, ei ole mina seniajani aru saanud.

MAIE KREEGIPUU,
psühholoog

LK 8-9

HULIGAANSUS

Kastanid sattusid sigatsejate ohvriks

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Eile hommikul suundusid Kesklinna Parkide haljastustöötajad Viljandi lossimägedesse. Huligaanid olid seal eelmisel öhtul laamendatud.

Pooleks oli murtud kaheksa kastanipuud, lahti sikutatud pargipink ning lõhutud kaks prügikasti.

Lõunaks olid töötajad kastanid kimpu sidunud ja traktorikärru tõstnud. Kümme puukest kasvasid orupervel läinud aastast, kuid kaks neist olid lõhkujatele ette jäänud juba aastavahetusel. Nüüd on ka ülejäänud kaheksa kastanit läinud. Koos puudega murti jala pealt neid toetatavad kepid.

Kesklinna Parkide haljastustöötaja Nikolai Lossev viipas veidi eemal olevale pargipingile ja rääkis, et ilmselt ei jõudnud kamp kahepoolset istet lahti sikutada, aga ühepoolsest käis jõud üle. Lõunaks seati see uuesti paika.

Korrastajad kiirustasid tööle juba varavalges. «Muidu tekitab veel lõhkujatele head meelt, et lõhume juurde, kui kohe kiiresti ära ei koristata. Neil hea vaadata ju,» märkis Lossev. «Peab ikka tahtmist olema. Puud olid kokku ka veetud. Saan aru, kui lõhutakse ja visatakse maha, aga nemad olid risu kahte kohta kokku kandnud.»

Viljandi haljastuse vanemarhitekt Age Alas rääkis kurbusega, et tema sellist teguviisi ei mõista. «Kuigi ma ise öhtusel ajal lossimägedesse ei satu, pidavat seal sage li istuma seltskonnad ning aeg-ajalt tuleb ette lõhkumist,» lausus ta. «Alles eelmisel nädalal lükati üks prügikast ümber.»

Haljastustöötajatel tuli eile varakult lossimägesid korrastama hakata. Möödunud öhtul olid laamendajad murtud seal kastanipuid ning rikkunud pingi ja prügikaste.

ELMO RIIG

Koolitus Soomes töötamiseks
SOOME TÖÖOHUTUSKAART
HOTELLIS CENTRUM
(Tallinna 24, Viljandi)
14.05.13
31.05.13

Hind 92 €
Tondi Koolituskeskus
www.koolitamine.ee TEL +372 56 44 054

ILM

Täna on päikseline ilm. Puhub lõunatuul kiirusega 4–9 meetrit sekundis. Sooja on 18–25 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 5.04 ja loojub kell 21.26.

VILJANDIS

Euroopa päev

Täna kell 10 peab Marko Mikhelson Jakobsoni koolis loengu, oma teadmised saab proovile panna viktoriinil ja Europe Directi teabekeskus jagab teemakohaseid infomaterjale.

Filmiõhtu raamatukogus

Täna kell 18 algab linna-raamatukogus õhtu Hardi Volmeri nukufilmidega.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

2.-15. mai 2013

SOOVID
SOOVID
SOOVID...

PÄEVAPAKKUMINE
Neljapäev, 9. mai

Grüne Fee
pakitud frillis, 1 tk

-30%

0,87

Tavahind 1,25

PÄEVAPAKKUMINE
Neljapäev, 9. mai

Meeste bokserid,
1 tk

-61%

2,29

Tavahind 5,90

PÄEVAPAKKUMINE
Neljapäev, 9. mai

Alma Eesti või 82%,
250 g (4,76/kg)

-44%

1,19

Tavahind 2,15

Tegime hea paremaks!

Pakkumised kehtivad 2.05-15.05.2013 või kuni kaup jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus.

Toodetud Eestis

www.selver.eu

JUHTKIRI

Valimisteks saab korda

Kellel võiks olla midagi selle vastu, kui tühjad tondilossid, uue värvikihi järele karjuvad lippaiad ja muu kodukohas silma riivav saaks kas või natukene viisakama ilme?

Tuleb tunnistada, et omaniku hooletusest kõnelevaid objekte on Viljandis rohkem, kui tahaks. Raske on vastu vaielda ka väitele, et olukorra paremaks muutmiseks on vaja üsna vähe. Tuleb vaid kinnistu omanikul või temalt loa saanud inimestel kätte võtta ja asi ära teha.

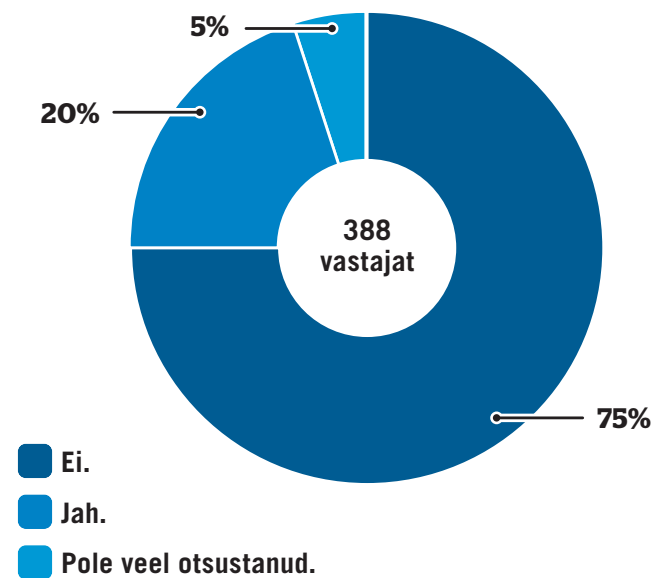
Hiljuti algatas seltskond Viljandi kodanikke projekti «Teeme Viljandi korda!». Eile võis mitmel pool näha sellega liitunud linna nägusamaks muutmas. Kui kõik läheb nii, nagu asjaosalised soovivad, jõuavad nad oktoobrikuuks, mil aset leiavad kohalikud valimised, nii mõndagi ära teha.

Valimistest rääkimiseks on praegusel juhul küllaga põhjust, sest «Teeme Eesti korda!» taga on Isamaa ja Res Publica Liidu Viljandimaa piirkonna liikmed ning kogu ettevõtmist võib põhimõtteliselt nimetada selle partei reklaamürituseks.

Olukorra muudab kummaliseks tõik, et nimetatud erakond kuulub võimuliitu ning ka linnavolikogu esimees on sama liidu liige. Sest mis oleks säärase aktsiooni alternatiiv? Näiteks see, kui linnavolikogu esimees — linna kõrgeima võimuorgani pea — kutsuks enda juurde linna napea ning ütleks: mitu erakätes kinnistut on käest lastud ja majandusamet peaks nende omanikele rohkem peale käima, et nood heakoraeeskirja täitma hakkaksid. Kui olukord sel moel paremaks muutuks, saaks seda nimetada asja äratagemiseks. Praegust ettevõtmist on aga põhjust nimetada äratagemise näitamiseks.

VEEBIKÜSITLUS

Kas olete sel aastal osalenud või kavatsete osaleda mõnel talgul?

Allikas: «Sakala»

Praegust ettevõtmist on põhjust nimetada äratagemise näitamiseks.

Mida noored soovivad?

PIKKA AEGA ON Viljandis arutletud selle üle, mida siinsed noored ühelt linnalt ootavad. Pessimistlikumad inimesed ütlevad, et neile meeldiks suur linn, mida Viljandi paraku ei ole. Optimistlikumad seevastu leiavad, et nad püsivad ka väikeses linnas, aga selleks on vaja atraktiivset keskkonda, kus neil oleks midagi teha.

Et teada saada, missugune on see keskkond, kus kohalikud noored elada soovivad, korraldas noortevolikogu Viljandi haridusmessil küsitluse, milles uuris nende vaba aja veetmise eelistusi.

Küsitlus koosnes kümnest avatud või valikvastustega küsimusest. Valikvastustest võis võtta mitu. Küsimused puudutasid peaaesjalikult seda, kuidas muuta linn noortele atraktiivsemaks. Samuti uuriti, millest tunnevad noored siin enim puudust.

Küsitlusele vastas 116 noort, kellest enamik olid 15–20-aastased. Tulemused kõnelevad sellest, et lähiaastatel on nii linnal kui noortel endil vaja keskkonna noortesõbralikumaks muutmise nimel suuri pingutusi teha.

DETAILIDESSE LASKUMATA võib tulemustest välja tuua mõne olulisema aspekti.

Esiteks tasub mainida, et hoolimata söögikohtade suurest arvust ja linnapildi korrastamisest, meeldib noortel mõnes hubasemas paigas sõpradega koos olla. Koguni 82 vastanut pani kirja, et sõpradega veedetakse aega enamasti üksteisel külas

JUHAN-MART SALUMÄE

Viljandi noorte volikogu juhatuse liige

olles. Samas väärib rõhutamist, et 63 vastanut kohtuvad sõpradega meelsasti ka linna peal.

Küsitlusest jäi teravalt silma, et noored igatsevad Viljandis korraliku kinomaja järele. Ainsale avatud vastusega küsimusele, mis uuris, millest nad siin kõige rohkem puudust tunnevad, vastati 46 korral, et kinost.

MAININ SIINKOHAL, et korduvalt oli kinole juurde märgitud sõna «korralik», mis annab märku sellest, et praegu kinoteenust pakuvad Männimäe külalistemaja ja Sakala keskus ei täida noorte ootusi. Samuti maksab tähele panna, et kino oli üks peamisi põhjusi, miks noored teistes linnades vaba aega veetmas käivad.

Mis puudutab veekeskuse puudumist, siis seda oli vastuses mainitud 12 korral. Veekeskust seega soovitakse, kuid kino puudumine on noorte silmis suurem mure.

Uuriti sedagi, milliseid üritusi võiks linnas rohkem aset leida. 73 korral töid noored välja, et siin võiks olla enam kontserte. See viitab asjaolule, et praegu on neid Viljandis kas liiga vähe või siis ei ole need noortele huvitavad.

Teine variant on väga tõe-

„Kokkuvõttes võib öelda, et noored ootavad Viljandilt rohkem meelelahutusvõimalusi.

näoline, sest Viljandi kui pärimusmuusika keskus meelitab ligi rohkesti folkmuusikuid. Paraku ei tea me, kuivõrd pärimusmuusikalembene on keskmine Viljandi noor. Kuniks puuduvad täpsemad uurimistulemused, saab seda üksnes oletada.

Peale kontsertide sooviksid noored osa saada õppepäevadest ja koolitustest. Seda märgiti 50 juhul. Kuigi see, milliseid koolitusi soovitakse, ei selgunud, võib tulemusest järeldada, et koolitundides pakutavate teadmiste kõrval tunnevad noored huvi ka teemade

Aitäh, uus kool!

KRIS SÜLD

Viljandi gümnaasiumi II kursuse õpilane

pakutakse neile mitmesuguseid võimalusi võlgnevusi likvideerida ning mis peamine: kool tahab areneda ja edasi liikuda!

OLLA ESIMENE uut tüüpi riigigümnaasium ei ole just kerge, kuid usun, et Viljandi gümnaasiumi juhtkond ja õpilased on hästi hakkama saanud. Hoolimata linna kohati rohmakast haridusvõrgustiku reformist oleme võtnud olukorrast maksimumi.

Palju on ära tehtud. Oktoobris organiseerisime koostöös Viljandi noorte volikoguga õpilasesinduse valimised, mis olid läbinisti edukad ning leidsid laia kõlapinda.

Kahjuks on tänavuse õpilasesinduse tegevus eri põhjustel — kas või seepärast, et tegevus on käinud neljas õppehoones — varju jäänud. Leian, et tal tuleks rohkem inimestega suhelda ning end sel moel nähtavamaks muuta.

Loomulikult aga saavad kõik Viljandi gümnaasiumi õpilased oma soovidest ja vajadustest teada andes õpilasesindust aidata. Tehkem seda, sest ainult üheskoos on võimalik luua kool, kus meil endil on hea käia.

Kallid kaasõpilased! Õppeaasta lõpuni on jäänud pisut vähem kui kuu. Meenutagem nüüd

vastu, mida klassiruumis ei käsitleta.

LINNAKESKKONNA kujundamine pole ainult linnajuhtide, vaid ka kohalike noorte kohus. Et saada aimu, kui innukad on noored oma ideede elluviimisel, uuriti küsitluse teel, kas nad on selle tarbeks projekti kirjutamise abil rahastust otsinud.

Kahjuks tuli tõdeda, et 116 vastanust 94 pole seni projekti kirjutanud. Nii et kuigi noortel on palju häid mõtteid, sealhulgas ka kergesti teostatavaid, ei oska või ei julge nad nende elluviimiseks tuge otsida.

Noortevolikogu julgustab kõiki oma ideedega enda poole pöörduma. Juhul kui üks või teine mõte mõjuks linnale positiivselt, leiaks see tõenäoliselt ka toetust.

KOKKUVÕTTES VÕIB öelda, et noored ootavad Viljandilt rohkem meelelahutusvõimalusi. Samas tuleb tunnistada, et noortevolikogu küsitluse korraldamise kogemused pole võrreldavad mõne sotsiaal- ja turu-uuringu firma omadega. Samuti oli küsimustik koostatud haridusmessiks, kus liikus ringi palju noori ning kus selle täitmisele ei pruugitud pöörata kuigi suurt tähelepanu.

Et saada usaldusväärsemaid tulemusi, võiks linn tellida uuringu, mis selgitaks kohalike noorte eelistused välja täpsemalt. Siiski on kõnealune küsitlus esmane indikaator, mille põhjal saab keskkonna noortesõbralikumaks muutmise edasi minna.

aega, mil see kõik algas. Kaare maja tundus täiesti sobimatu ning isegi mõte sellest oli hirmutav. Tegelikult aga ei olnud ju seal hullu midagi või kuidas?

Vanemad meist sooritavad juba eksameid ning astuvad kohe-kohe sammu edasi. Ülejäänudki teevad aasta viimasel arvestustenaädalal hindelisi töid, et siis rõõmsa ja teotahtelisena suvele vastu minna.

LOOTKEM ÜHESKOOS, et uuel aastal on meil ilus ja väärikas õppehoone, mida ilmestada oma õpihimu ja õpilasliku meeleoluga ning kus saame nautida juba märksa küpsemat Viljandi gümnaasiumi.

Aitäh, uus kool ja kõik mu koolikaaslased, et te aasta sedavõrd meeleolukaks kujundanud olete!

PRÄÄNIK

21 Eesti linnas on täna liikumisvõime kaotanud laste toetuseks heategevuslik teatejooks.

PIITS

Viljandi lossimägedes murtisid huligaanid kastanipuid ning lõhkusid muudki.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

PUHUMINE

Eilsel reidil Bermudas purjus juhte ei leitud

SIIM PIIRAK
siim.piirak@ajaleht.ee

Kolmapäeva pärastlõunal ei ole ilmselt ühelgi autojuhil meeldiv kuulda politseiniku ütlemas: «Palun astuge autost välja!»

Muidugi ei kõlaks see mesimärga lausena ka laupäeva hilisõhtul. Ometi tuleb seda ette. Ka eile, kui politseinikud Ugala ringristmikul, mida nad omavahel Bermudaks nimetavad, autosid peatasid, et kontrollida roolijate võimalikku alkoholi- või narkojoovet.

Viljandi politseijaoskonna patrullteenistuse välijuht komissar Erki Jürgen pidi eeltoodud lause ütleva hallika Audi juhile, sest tollel oli tuvastatud väike joove, 0,06 milligrammi liitri kohta. Juht kõrvalistmel ja komissar rooli taga, suundusid nad lähedal asuvasse parklasse. Väliselt täiesti kaine, kuid veidi ebalev noor mees astus seal nõrkinud ilmel autost välja ning valmistus uuesti puhuma.

Eelmise päeva joove

Olgugi et inimese purjusolekut tuvastav seadeldis näitas, et veres võib olla alkoholi, polnud miski veel täiesti kindel. Karistuse võinuks juht pälvida siis, kui alkoholisisaldus ühes liitris tema väljahingatavas õhus olnuks 0,1 milligrammi või rohkem, mis tähendaks, et juhi veres on vähemalt 0,2 promilli alkoholi.

Erki Jürgen tõi välja, et niisuguse 0,06-se näidu võis põhjustada eelmisel päeval aset leidnud joomine. Alkomeetris väljendub see väikese tulemusena, kuid vereproovis võib anda märksa suurema näidu.

Nii puhus juht uuesti ning tulemus oli varasemast väiksem.

«Ei, ma ei ehmatanud. Aga kartsin, et nüüd võib midagi näidata,» lausus autojuht ja viitas autos kahe istme vahel seisvale kaljapurgile. «Kui on vaja vereproovi anda, siis mul pole mingit probleemi.»

Vahepeal kontrollis politseinik mehe juhtimisõigust ning palus tal veel kord alkomeetrisse puhuda. Tulemus oli veelgi väiksem. Nii lastigi kaljajooklast juht tagasi liiklusesse.

Jürgenil sõnul toetasid juhi käitumine ja tervislik seisund kaljajoomise versiooni. «Kui näit poleks vähenenud, oleksime läinud jaoskonda tõendusliku alkomeetriga puhuma,» lausus Jürgen, kui asus taas

Viljandi politseijaoskonna välijuht Erki Jürgen palub sõidukijuhil alkomeetrisse puhuda.

MARKO SAARM

juhte kontrollima. «Kui tulemus oleks olnud üle 0,1 milligrammi, oleks rahatrav olnud kuni 400 eurot ning võimalik juhtimisõiguse peatamine.»

Enamik juhte võttis puhumisahtsiooni ning nelja helkurvestidega tumesinises mundris meest, kes palusid neil torusse puhuda, külma kõhuga. Samas oli ka neid juhte, kes muutusid silmanähtavalt närviliseks.

Soe aeg ja kuu algus

Mõne aja pärast lõpetasid politseinikud lauskontrolli ning lahkusid ringristmikult ja asusid mujal pistelist kontrolli te-

gema. Ugala juures aset leidnud reidi juhtinud Viljandi politseijaoskonna liikluspõlitseinik Hanory Heinaste ütles, et peab minema tagasi peamajja ja eile kainenustamajja toodud vabaks laskma. Neid pidi olema praegusel soojal ajal ning kuu algul võrdlemisi palju.

Politsei- ja piirivalveamet lubas eile üle-eestilise aktsiooni puhuks välja antud pressiteates olla joobes juhtidega eriti karm. See ei tähenda vaid rahatravi ja juhtimisõiguse äravõtmist või juhi arestimist, vaid ka sõiduki konfiskeerimist.

Pressiteates märgiti, et tänavu mai algusest on juhtunud kuus liiklusõnnetust, mille põhjustas joobes roolikeeraja.

Viljandi politseijuht Alvar Pähkel ütles eile kella 17 paiku, et Viljandimaal ühtegi roolijoodikut kätte ei saadud.

«Läks positiivselt,» kommenteeris ta lühidalt, kuid lisas, et veidi enne «Sakala» kõnet oli tulnud teade ühest kahtlasest juhust, keda politseinikud läksid kontrollima.

Täpselt aasta tagasi kontrollis politsei viie tunni jooksul üle Eesti 17 685 juhti ning 212 neist olid tarvitanud alkoholi.

1

Teisipäeval oli Viljandimaal kulu põleng, milles sattus ohtu üks Jämejalal asuva haiglakompleksi hoone. Päästjad andsid teada, et nad kustutasid Jämejalal 2,5 hektaril põlevat kulu ja hoidsid ära tule leviku haiglahoonele.

Need neli lõhkepaketti on osa Viljandimaal ära antud materjalist.

Viljandimaalased loovutasid teistest rohkem lõhkeainet

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Päästeameti kampaania ajal möödunud nädalal loovutati Viljandi- ja Harjumaal rohkem lõhkematerjali kui mujal Eestis.

Vahe ülejäänud piirkondadega polnud siiski suur, kõikjal sai väljakutseid kokku lugeda ühe käe sõrmedel, aga oli ka mitu maakonda, kus ei tulnud ühtki teadet. Viljandi- ja Harjumaal asetust pingerea tippu: mõlemas kohas kutsuti demineerijad lõhkematerjalile järele viiel korral.

Päästeameti pressiesindaja Martin Vallimäe ütles, et Viljandimaal loovutati viis lõhkepaketti ja õppelahingmoona. Kogu Eestis tehti kampaania ajal 31 väljakutset: loovutati 1,2 kilogrammi püssirohtu, 11 mürsku, üheksa lõhkepaketti, viis käsigranaati, 19 detonaatorit ja veel muud plahvatusohtlikku.

«Kampaania korraldati neljandat korda, varasemad kolm olid 2008., 2009. ja 2010. aastal. Seni on kampaaniad olnud pisut varem, mitte päris kevadel, mil lõhkekehade leiud demineerijatele niigi

tööd annavad,» rääkis Vallimäe.

Ta tuletas meelde, et seaduse järgi eraisikutel lõhkeainet olla ei tohi. Ebaseadusliku lõhkeaine saab aga alates tänava 26. aprillist loovutada karistust kartmata, sest jõustunud karistusseadustiku muudatus lubab riigil vabatahtliku loovutamise korral kriminaalmenetluse algatamata jätta.

«Seega soovib päästeamet ka pärast kampaania lõppu leitud või olemasolevast lõhkeainest päästeametile teada anda,» lausus Vallimäe.

Varasema kolme kampaania käigus on päästeameti andmeil hävitatud enam kui sada kilogrammi lõhkeainet, üle 1000 detonaatori ja 10 000 padrunit, rohkem kui kilomeetri jagu detoneerivat nööri ja sadu liitreid napalmi. Eelmised kampaaniad on kestnud kaks nädalat.

Vallimäe lisas, et sel sajandil on kõige enam lõhkekehasid hävitatud 2007. aastal, kokku 6413. Lõhkeaine loovutamise kampaania oli kõige saagikam 2008. ja 2010. aastal: mõlemal korral laekus kahe nädala jooksul üle saja teate ning hävitati kümneid kiloseid lõhkeainet ja püssirohtu.

Part peenras

ELMO RIIG

Kevad saabub tavalisest hiljem ja küllap pidi nii mõnigi linnumamma endale kiirustades pesakohta otsima. Võib-olla sattus ka selle sinikael-pardi kurn Sultsis ühe suvila lillepeenrasse just liigse rutu tõttu. Nüüd tuleb tal 26-päevane haudeperiood seal igatahes vastu pidada. Loodetavasti kooruvad kõigist 10 munast peagi pisikesed piilud. («Sakala»)

Konverents viib mõisaparki ja taluaeda

Muinsuskaitseamet ja Viljandi maavalitsus korraldavad täna Viljandimaal Õisu mõisas konverentsi «Mõisapargist taluaeda», millel käsitletakse mõisaparkide kujunemise ajalugu, planeerimist ja hooldamist ning vaadatakse, kuidas mõisapargid on mõjutanud taluaedu.

Konverentsi avaettekande peab keskkonnaministeeriumi looduskaitseosakonna peaspetsialist Urve Sinijärv, kes kõneleb teemal «Kunst ja loodus pargis».

Muinsuskaitseameti nõunik Jaan Vali räägib väikevormidest mõisaparkides ja taluaedades.

Õisu mõisakompleksi taastamise ja arendamisega seotud arenduskonsultant Urmas Tuuleveski mõtiskleb oma ettekandes teemal «Ilu patta ei pane?».

Konverentsipäeva lõpetab aktsiaseltsi Artes Terrae maastikuarhitekt Edgar Kaare, kes räägib Õisu mõisa pargi korrastustöödest. Tema juhatusel tehakse pargis ka jalutuskäik.

Viljandi maavalitsuse ja muinsuskaitseameti koostöös korraldatavad konverentsid on kujunenud juba traditsiooniks. Mullu septembris Viljandis Sakala keskses peetud konverentsil anti näiteks ülevaade planeeringute koostamise kogemustest ning arhitektuurisuundadest XX sajandi Eestis. («Sakala»)

Õisu mõisas räägitakse täna mõisaparkide kujundamisest, planeerimisest ja hooldamisest.

PEETER KÜMMEL

Neli aastat tagasi jäi Reinu tee ja Riia maantee vahelise tee ehitus seisma. Nüüd sai linn euroabi, et ühendustee aasta lõpuks valmis teha.

ELMO RIIG

TÖÖSTUSPARK

Viljandi sai miljon eurot abiraha

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Viljandi saab miljon eurot abiraha, et ehitada Männimäe tööstuspargile taristu, kuid kolme aasta pärast peab tööstuspargis olema nii palju töötajaid, et riik saaks sotsiaalmaksudest miljon eurot.

Silmaga nähtavalt ehitatakse selle aasta jooksul valmis tee Riia maantee ja Reinu tee vahele. Lisaks pannakse kohale kütte- ja veetorustik ning elektriliinid. Kogu töö läheb maksma 1,2 miljonit eurot.

Kui ehitus valmib, saab hiljuti Reinu tee äärde uue tehase tarvis krundi ostnud osaühing Cleveron juurdepääsu oma territooriumile ning ka osahingu Trafox Eesti logisti-

ka muutub paremaks. Juurdepääsutee rajatakse veel mitmele krundile, mille Viljandi linn kavatseb maha müüa.

Euroraha jagava Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse nõue on, et 2016. aastaks on uue tänava äärde loodud 133 töökohta, mille pealt maksaksid tööandjad sotsiaalmaksuna riigile miljon eurot.

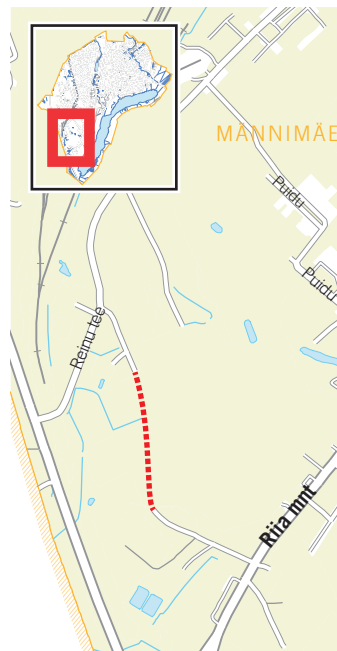
«Usun, et see on täidetav ülesanne,» lausub abilinnapea Rein Triisa. «Oleme eelmise aasta 24. juulist ettevõtjatega tööstuspargiga seonduvat arutanud ja nende vajadusi uurinud.»

Tööstusala taristu ehitamise projekt on linnal juba valmis ning ehitushangeki korraldatud. Esmaspäeval kavatseb linnavalitsus kuulutada välja võitja, kes hiljemalt kuu aja pärast saaks tööd alustada.

Liiklusohutuse parandamiseks rajatakse sinna ka jalgratta- ja jalgte.

ASUKOHT

Reinu tee ja Riia maantee vahele kavandatud uus tee

MULGI UUDISE

Mulgi päälinn ots tunnusmärgi

Abja Kultuurisepad om kuu-luten vällä võisteluse, millege otsites märki või kavandit Mulgimaa päälinna Abja-Paluoja tähistemise jaoks. Mulgimaa päälinna märki pääl piae kindlaste oleme sõna «Mulgimaa päälinn Abja-Paluoja».

Märki piap saama tarvite nii papre ku rööva pääl ja arvutini muduki kah. Sii pias oleme arusaadav ja loetev nii

suuren ku tillemben rükin ja kõlbame tarvite nii värviliselt ku mustvalgelt.

Märke oodetes 15. juunini Abja kultuurimajja või e-posti pääle kultuurisepad@gmail.com. Peräst sedä indap tüüsit komisjun ja inimese saave kah oma ääli anda veissbukin ja Abja kultuurimajan. Võidutüü autur saap auinnas 50 eurut.

Mulgi puder om kultuuriperändus

Eesti vaimse kultuuriperänduse nimekirja om kantu üits mulke jaoks tähtis asi — Mulgi puder. Sii om tangu-kardule puder praetu pekitükiksidade. Just vägev liha ja rasu teevegi selle pudru ääs ja esieräligus. Siande süük and pallu rammu ja kõlbasse äste rasse tüü tegijile. Ariliguld keedetess Mulgi putru külmäl aal. Kõrva andas aput piimä.

Mulgi puder om peri Mulgimaalt ja täada-tuntu üle Eesti. A egän Eesti nukan om tedä oma nimege kutsutu, näituses lätipuder, Mulgi kämm, segadis- ek segäpuder, puulvillane, kannustigu puder, suurmidõga kartohka, laiskputr, sandiputr, sakõ silmiga putr ek putr ubinõidõga, kårutädi puder, tummipudõr. Sama pallu ku nimesit om kah

Mulgi pudru tegemise õpetusi.

Tõrva naine Milvi Kalpus kõnel Mulgi uudistele, et temä kodun om Mulgi putru kogundi koodige tettu. Pääle koodi lääp pudru sissi kilu kardulit, laasitäs tangu ja sibuld. Kigepäält lüvväs kuut lukkes ja kupatedes ärä. Peräst pandas poti põhja kardulle, nende pääle tangu ja kooditüki, maigu jaoks näpuotsage suula ja pipard. Ku puder om läbi audunu, sõs võetes kooditüki vällä ja pandas mannu või sihen küdsätet sibule. Alla sõs võip putru segäde, enne ei või — mudu kõrbus põhja.

Kes taht Mulgi pudru kohta rohkem täada, vaadeku lehe pääle www.rahvakultuur.ee/vkpnimistu.

TORUPILLI-ANTSU LOO

Kes või otsust tetä?

Ma lugesin kah «Päevalehest» Andrei Hvostovi artikeld omasteuuldusest. Sii tulet mulle miilde miu suguvõsan ollu lugusit, ma tää äste, mis sii tähendes. Jutt sellest, kui pallu ühiskond kaotes, ku inime piap tõist uudlame ja tal jääs ende tüü tegemede, om õige. Peresääduse järgi om latse kohustet oma vanembit üleven pidäme, kui nii esi enämb akkame ei saa. Sii om ju jumalest müüdä säädus. Nii, kes selle vastu om võtnu, ei ole üldse süvenenu asjasse või neil endil ei ole sellen vallan kogemust ollu. Riigil pias ju raha oleme, et sii mure ärä lahende.

Ma kuulsi, et minister Taavi Rõivas ütlen saaten, et vanade saap ju uudlekodusse panna. Talnan massap sii 1000 eurut ütlen kuun, a päälinnast vällänpuul om joba pallu odavemb — 500 eurut. Kui nüid rehkende, sis ma ei täägi, kas siin maal kennigi saapki 500 eurut kätte. Sis ei saa ju kudagi muudu.

Sii om üits puul, et ku midägi om kehväste, sis kargame riigile arja, a kas riik sedä peris ärä säädä saaski? Sii om sii turumajandus, kus om sedäsi, et pallald ütlen pundil om ää, tõise om nii, kedä egät pidi koorites ja nõõrites. Ku sul enämb jõudu raha tiini ja ärimeste kaupu osta ei ole, sis ei ole sinu enämb kellelegi vaja. Kik tahtva alla ossa pääle jõuda, a tegeliguld saeve sedäsama ossa, mille pääl esi istuve.

Miu mõte om, et elu om väärt elämist senikavva, ku sa esienedege akkame saat. Ku mia endege enämb akkame ei saa, sis laske mul minna. Mis elu sii om, ku miu veeritedes sängin, ku mul om lamatise ja ma elusast pääst mädäne. Sii om põrgu.

Vanast eläti taluden, olli pallu latsi ja kik ellive ütlenkuun ja sis es pane kennigi egäpäeväste rasse tüü kõrvan sedä vanainimese uudlemist tähelegi. Siast arstiabi, nigu prilla, es ole ja ku ädä läits väige suures, sis pidi mineme. Sii om luuduse säädus nigu loomariigin. A kuda sis inimeste man sedä asja lahende? Äkki eutanaasia avites? A mõistus saa säädusetegijidel ja kigil tõistel otsa. Kes pias oleme sii, kes või inimese elu ja surma üle otsust tetä?

ANTS TAUL

Riidajalt

Raamatukogu tahab soetada tagastuskasti

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Viljandi linnaraamatukogu kavatseb soetada tagastuskasti, mis annaks lugejale võimaluse raamatuid tagastada ka siis, kui kogu on suletud.

Säärane kast soovitakse linnaraamatukogu direktori Reet Lubi sõnutsi hankida lähiaastatel ning selle tehnoloogiliste

võimaluste üle tahetakse läbi rääkida postipakiautomaate valmistava Viljandi ettevõttega Cleveron. Esialgu seatakse tagastuskast üles linnaraamatukogu peahoone juurde, hiljem ka mujale.

«Oleme uurinud, mis see maksma läheb. Märjamaal on tagastuskast kasutusel, seal saadi see euroraha toel,» rääkis Lubi. Täisautomaatne tagastuskast maksis umbes pool miljonit krooni ehk ligikaudu 32 000 eurot. Viljandi linnavalitsus ei pea sellist väljaminekut Lubi ütlemist mõõda põhjendatuks.

Tagastuskast on ka Põltsamaal, kuid seal registreerivad töötajad teaviku laenuaja kontolt maha käitsi. Märjamaal loeb spetsiaalne programm kasti pandud raamatu lugejakaardilt automaatselt maha. Vastu saab lugeja tšeki, millel on tagastamise kuupäev ja kellaeg.

Lubi märkis, et Viljandis võetaks kasutusele tõenäoliselt samasugune variant nagu Põltsamaal.

Raamatute tagastuskastide teema võttis aprillis linnavolikogu kultuurikomisjoni istun-

gil üles ka abilinnapea Ardo Agasild. Tema sõnul võiks neid olla igas linnaosas. «Põhjamaades on see iseenesestmõistetav, et laenatud raamatuid saab tagastada eri kohtades ja sõltumata raamatukogu lahtiolekuaegadest,» rääkis ta. «Selliste võimaluste pakkumine on vajalik. Me ei tohi jääda teenustega XX sajandisse, vaid peame astuma sammu edasi.»

Abilinnapea sõnul uuritakse koos raamatukoguga tagastuskastide tehnilisi lahendusi ning lastakse teha hinnapakumised.

Mulgikeelsed uudised on «Sakalas» ja Vikerraadios kaks korda kuus. Rubriiki toimetab Kristi Ilves Tarvastu kandist.

AKTSIOON

Koalitsioonierakonna liikmed hakkasid Viljandit korda tegema

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

«Ära mingi kõva harjaga küll nühkima hakka,» manitses Isamaa ja Res Publica Liidu liige Gert Elmaste parteikaaslast Jaak Pihlakut, kes oli ametis Johan Laidoneri ratsamonumendi küürimisega. «Laidoneril on kõrvatagune must,» nentis too.

Hetk hiljem saabus Viljandi abilinnapea Ardo Agasild Isamaa ja Res Publica Liidu (IRL) kirja kandva kotiga. Seal sees olid sama erakonna logo-ga helesinised särgid. Niuid, kes samuti monumendi pesemise juures ametis olid, tõmbasid need selga.

Eile päeval võis näha samasuguseid sinisärklasi heakorratöid tegemas mitmel pool Viljandis.

Tartu tänaval maaliti ammu tühjalt laguneva pesumaja aknaavasid katvatele puuplaatidele aknaraamid ja lilipotid. Oru tänaval värviti lippaeda ning lisaks ratsamonumendile pesti puhtaks Jo-

hann Köleri ja Carl Robert Jakobsoni kuju.

Eilne aktsioon oli IRL-i liikmetest kodanike algatusel sündinud projekti «Teeme Viljandi korda!» osa. Sotsiaaltööstus Facebook on projektile loodud oma kommuun. Asjaosaliste selgitust mööda tahavad nad Viljandis silma rii-vavaid objekte, näiteks lagunenud maju kenamaks muuta ning selleks järgmistelgi nädalatel kokku saada.

Teiste seas tööle käed külge löönud Viljandi linnavolikogu esimehe Tarmo Looduse sõnul läks idee midagi sellist korraldada idanema tänu president Toomas Hendrik Ilvese aastapäevakõnes tehtud üleskutsele Eesti korda teha.

«Väga õige üleskutse ju,» kiitis Loodus ning lisas, et väheste vahenditega on võimalik linnapilti palju meeldivamaks muuta.

Linnavolikogu esimehe nendimisi mööda on kolema ju Viljandis väga palju. «Teeme Viljandi korda!» projekti kommuunis kirjutab ta Kraavi tänava äärse lobudiku pilti kommenteerides, et Viljandi heakorraeeskiri nõuab hoonefassaadide kordategemist ja et selle täitmist kontrollib majandusamet.

Isamaa ja Res Publica Liidu liige Jaak Pihlak pesi eile puhtaks Johan Laidoneri ratsamonumendi. Duši said ka Johann Köleri ja Carl Robert Jakobsoni kuju.

ELMO RIIG

«Huvitav — millal selle hoone omanikku viimati mõjutati?» küsib Loodus. Kas kõik see pole aga lin-

navolikogu enda töö kritiseerimine?

«On ikka,» vastas Tarmo Loodus. Ta lisas, et linnavalit-

suse tööülesannete hulka kuulub palju asju ja nüüd on heakor-d lihtsalt uuesti käsile võetud.

Neljapäeval ja reedel on abivajajatele võimalik annetada toiduaineid.

ELMO RIIG

Toidupank kogub taas annetusi

10. ja 11. mail saab Viljandis annetada toiduaineid maakonnast puudust kannatavatele ja suurtele peredele.

Vabatahtlikud võtavad neil päevil kella 10—18 toidukraami vastu Männimäe Selveris. Toidupanga Viljandi eestvedaja Ülle Soolo sõnul oodatakse pigem kuivaineid, konserve või näiteks maiustusi, sest need peavad toatemperatuuril pikemat aega vastu.

«Kiiresti riknev toit jõuab veel samal päeval abivajajateni,» selgitas Soolo ning lisas, et ülejäänud toimetatakse kohale järgmiste nädalate jooksul.

Soolo hinnangul võib seniste toidukogumispäevadega rahule jääda, kuid abivajajaid on järjest enam. «Rohkem on aga ka neid, kes teiste pärast muretsevad.»

Järgmine kogumispäev on tõenäoliselt juba jaanipäeva paiku. («Sakala»)

KEVADHOOAJAKS

VALMIS?

HUSQVARNA LTH154 + KINGITUSEKS KAASA TRAKTORI HOOLDUSKOMPLEKT

- Võimas Kohler® mootor.
- Niidulaius 97 cm.
- Elektriline terade käivitus.
- LTH mudel on varustatud pedaalidega juhitava hüdrostaatilise käigukastiga.

Kampaaniahind

2299 €

HUSQVARNA M 46

- ABS plastikust korpus.
- BioClip®.
- Briggs & Stratton 450 Series mootor.
- Niidulaius 46 cm.
- Kaal 18 kg.

Kampaaniahind

255 €

HUSQVARNA 122 C

- 21,7 cm³, 0,6 kW, 4,4 kg.
- Madal müratase.
- SmartStart lihtsustab käivitamist.
- Automaatselt tagastuv seiskamislüliti.

Kampaaniahind

165 €

Kampaania kestab kuni 22.06.2013.

TALTSUTADES LOODUSJÕUDE™
Husqvarna®
www.husqvarna.ee

RESERV

Haridusministeerium: kogu palgaraha ei jõua õpetajateni

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Kõpu vald maksab õpetajatele alampalgast väiksemat kuutasu ning Halliste vald jätab osa riigilt laekuvast pedagoogide töötasust vallakassasse, väidab haridusministeerium täna avalikustatavates andmetes.

«Seal peab olema mingi viga. Kindlasti maksame õpetajatele alampalga,» ütles «Sakalale» Kõpu vallavanem Tõnu Kivilo.

Pedagoogi alampalk on 715 eurot ning klassijuhatajal on see vähemalt kümme protsenti suurem. Kõpus on täiskohaga õpetajate keskmine kuutasu ministeeriumi andmetel 659 eurot.

Halliste vald jättis ministeeriumi arvutuste kohaselt 157 eurot ühe õpetaja täistöökohta välja maksmata. Halliste vallavanem Andres Rõigase sõnul pani vald selle raha kehva tulevikku silmas pidades reservi. Sellise otsuse peale sai haridusminister Jaak Aaviksoo pahaseks.

Haridusministeerium on otsustanud avalikustada iga kuu õpetajate palgad omavalitsuste kaupa ning näidata, kas riik annab pedagoogidele roh-

kem, kui nendeni tegelikult jõuab. Aasta esimese kolme kuuga on vallad ja linnad jätnud ministeeriumi väitel õpetajatele välja maksmata 2,2 miljonit eurot, kusjuures 1,3 miljonit eurot on saamata Tallinna õpetajatel.

Minister valis palkade avalikustamise

«Palkadega on tekkinud lubamatult suur segadus,» teatas haridusminister Jaak Aaviksoo teisipäeval Tartus kokku kutsutud pressikonverentsil.

Tema hinnangul on korra majja löömiseks parim võimalus palgaandmed avalikustada. «Kui riik on õpetajatele palgaraha ette näinud, peab see nendeni ka jõudma,» rõhutas Aaviksoo.

Minister nentis, et tal on äärmiselt keeruline veenda oma kolleege järgmisel aastal õpetajate palka tõstma, kui praegusedki summad ei jõua adreassaadini. Järgmiseks aastaks on Aaviksoo küsinud valitsuselt õpetajatele 20-protsendist palgatõusu, kuid ta on veendunud, et nii suurt hüpet teha ei õnnestu.

Viljandimaalt paistab õpetajate palgaraha kõrvalepanemisega silma Halliste vald, kes oli märtsi andmete põhjal selles arvestuses lausa Eesti seitsmes. Ministeeriumi hinnangul oleks

iga täiskohaga Halliste kooli õpetaja pidanud tol kuul saama 157 eurot rohkem brutopalka, kui tegelikult välja maksti.

Vallavanem Andres Rõigas selgitas vahet asjaoluga, et vald paneb osa riigi palgatoetusest reservi. «Praegu on meil head ajad, kuid tulevik enam nii hea ei paista,» lausus ta. Rõika jutu järgi on vallajuhtidel kavas iga kuu raha reservi panna, et paari aasta pärast ära hoida liitklasside teket. «Praeguses demograafilises olukorras peame pikalt ette mõtlema, sest elanike arv väheneb järjest ja lõpu sellele protsessile ei paista,» nentis vallajuht.

Jaak Aaviksoo sõnul on säärase reservi kogumine täiesti lubamatu ning palgaraha peab õpetajateni jõudma praegu. Ta ei välistanud võimalust, et aasta lõpul nõuab riik reservi tagastamist.

Rõigas sai oma ütlemist mööda alles teisipäeval teada, et varu koguda pole lubatud. Kuidas Halliste vallavalitsus edasi toimib, ei osanud ta eile veel öelda. Haridusminister leiab, et vald peaks aasta esimestel kuudel reservi jäetud raha õpetajatele välja maksma.

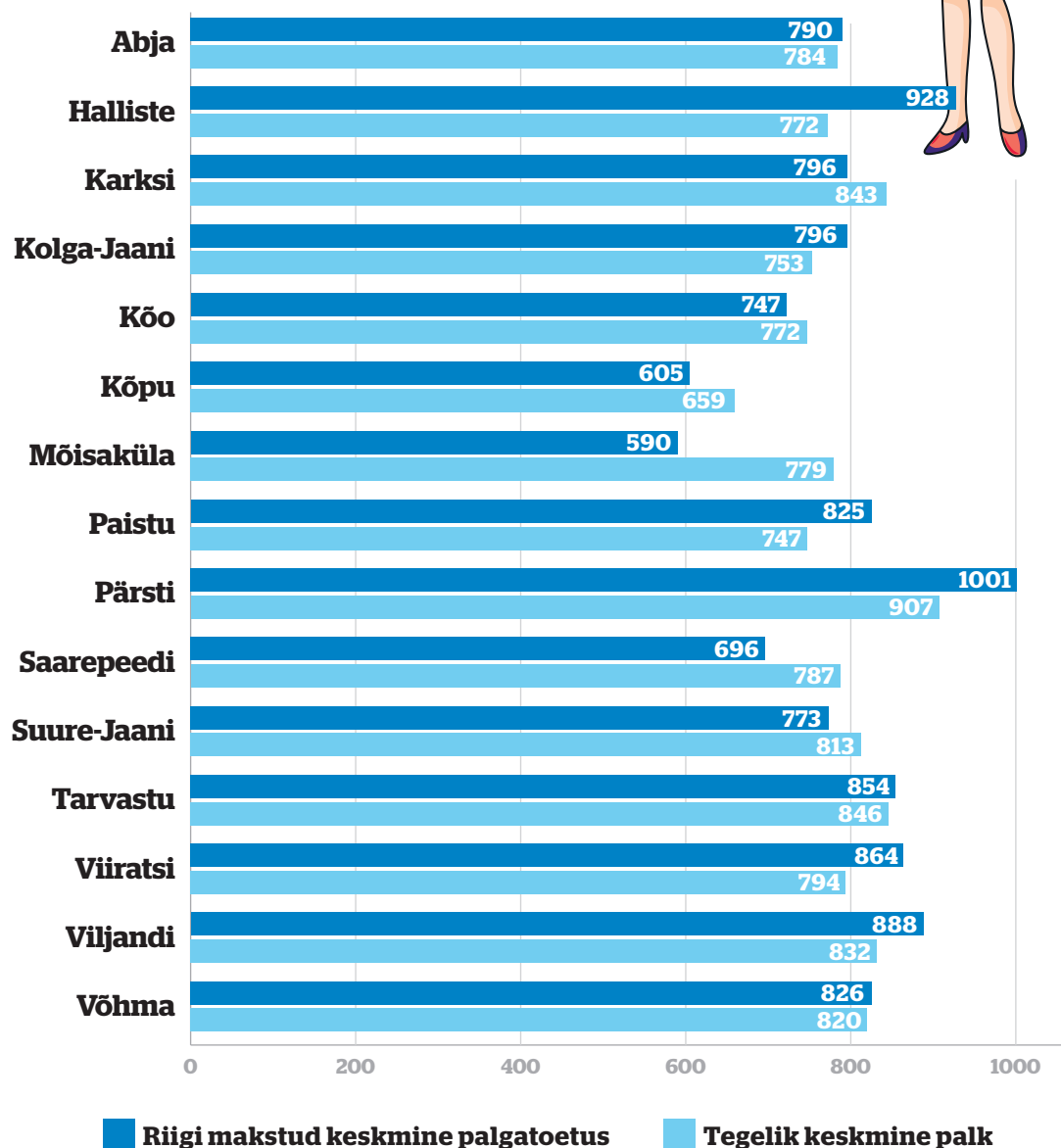
Hulk omavalitsusi maksab ka peale

Põhjusti, miks vallad kogu riigilt saadud haridustoetust paladena välja ei maksa, on ministeeriumi hinnangul mitu. Mõni omavalitsus on ministeeriumi avalike suhete osakonna andmetel asunud seisukohale, et õpetajatele peab täiskohamusega töö korral tagama 715-eurose alampalga ning ülejäänud raha võib kasutada mõneks muuks haridusega seotud kulutuseks.

Ministeeriumi arvates on selline käitumine lubamatu ning palkadeks mõeldud raha peab selleks ka minema. Statistika näitab, et kui märtsis oli täiskohamusega õpetajate tegelik keskmine töötasu Eestis 841 eurot, siis haridusministeeriumi väljamaksete kohaselt oleks see pidanud olema 915 eurot.

VAHE

Riigi antud palgaraha ja tegelikult välja makstud keskmine töötasu eurodes

Allikas: haridusministeerium

Kuidas ministeerium palgasummat arvutab

Haridusministeeriumi arvestuses iga valla õpetajate palgaraha kohta sünnivad kolme eraldi summa võrdlemisel.

Esiteks arvestatakse raha, mille haridusministeerium on valdadele õpetajate palgatoetuseks eraldanud. Siis vaadatakse Eesti hariduse infosüsteemi kantud õpetajate ametikohtade arvu. Selle teabe peab süsteemi sisestama iga kool ise.

Kolmandaks võetakse arvesse summa, mida vald on õpetajatele tegelikult maksnud. Need andmed kannab rahandusminis-

teeriumi andmebaasi omavalitsuse raamatupidaja.

Ministeeriumi selgitust mööda võivad andmed olla vigased, kui sisestamises on tehtud vigu. Kõige levinum eksimus olevat see, et hariduse infosüsteemi on kantud töötajaid, kelle andmed seal ei peaks olema. Nii on mõni kool pannud sinna lasteaia-õpetajatele või kooli tehniliste töötajatele makstud summasid. «Andmete avaldamise üks põhjus ongi selles, et sellised vead üles leida,» sõnas haridusminister Jaak Aaviksoo. («Sakala»)

kuid oli veendumusel, et õpetajad saavad alampalga. Koolijuhti ei õnnestunud «Sakalal» eile tabada.

Kiviloo hinnangul võib viga tuleneda sellest, et kuna Kõpus on lasteaed-põhikool, võivad hariduse infosüsteemi olla kantud ka lasteaia-töötajad ning see toob keskmise arvutamisel näitaja alla. Ministeeriumi andmetel on Kõpu üks kümnest Eesti omavalitsusest, kus

arvestuslik keskmine on alla 715 euro.

Jaak Aaviksoo sõnul on väga tähtis selgeks saada, kas tegemist on veaga algandmetes või rikubki vald seadust ja maksab nõutust väiksemat palga. Ministeerium kavatseb juba sel kuul saata mõnesse valda ja linna riikliku järelevalvaja, et auditeerida palgamaksmist. Kuhu ja millal minnakse, seda Aaviksoo ei öelnud.

60+

Laupäeval, 11. mail ilmub järjekordne

AJAKIRI ELUKOGENUD INIMESELE

Ajakiri kõigile Sakala, Pärnu Postimehe, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase tellijatele TASUTA!

Kalapüük on kirk, paljudele eakatele ka oluline söögiliis. Vanus paisutab **eesnääret**. Koduski saab iseendalt vereproovi võtta. Mida teha, kui on **allergia** mõne toiduaine suhtes? Seenioridest **jooksuharrastajad**. Häirenupp. Lihtsad toidud.

Väljaandja

Ühinenud Ajalehed

TEE EMALE VÕI VANAEMALE EMADEPÄEVAKINGITUS!

Ajakirja ilmunud numbritega saab tutvuda internetis www.60pluss.ee

TEEMAD

Toimetaja RANNAR RABA, 433 0051, rannar.raba@ajaleht.ee

400

Metallikeskuse ruumide üldpindala on 400 ruutmeetrit.

INKUBAATOR

Hinnaline metallitöökeskus pannakse tehnoloogilist loovust hauduma

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Sihtasutus Viljandimaa Loomaikubaatorid avas ülemöödunud nädalal Viljandis Männimäel metallitöökeskuse, mille ehitamiseks ja sisustamiseks andis Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ligi pool miljonit eurot.

Keskuse tehnoloogi Kristjan Sisa (pildil) sõnul on sinna abi otsima oodatud eeskätt need, kelle peas mõlgub mõni uus metallitööga seotud äriidee, ja need, kes vajavad tootmise käivitamiseks soodsaid tingimusi. Lisaks saavad kultuuriakadeemia rahvusliku metallitöö eriala tudengid moodsas töökojas oma praktikat teha.

Tegemist on ennekõike eks-

perimentaaltöökojaga, mis ei ole mõeldud pikaajaliseks masstootmiseks.

«Meie käsutuses on väga head tehnilised vahendid. Samuti saame pakkuda rohkesti oskusteavet, sest esiteks toetavad meid kultuuriakadeemia õppejõud ning teiseks siinsamas kõrval asuva Viljandi suurima metalliettevõtte Viljandi Metall spetsialistid,» rääkis Sisa.

Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia, linnavalitsus, Ugala teater ning aktsiaselts Viljandi Metall asutasid sihtasutuse Viljandimaa Loomaikubaatorid 2009. aasta sügisel. Harjumuspärase stuudiopõhise ja ateljee tüüpi loometöö asemel pakub sihtasutus loomeinimestele erialaselt sisustatud ruume ja tootmisbaasi.

Alustavad ettevõtted saavad sihtasutuselt rentida seadmeid ja ruume ning küsida kuni kolmeaastase inkubatsiooni- perioodi jooksul maakonna arenduskeskusest toetavat ettevõtlusnõu.

Ehkki uues metallitöökojas leidub seadmeid, mille hind küünib tuhandetesse eurodesse, ei saada seal kuidagi hakkama traditsioonilise sepavasara.

SKEEM

Metallitöökeskus asub Reinu teel aktsiaseltsi Viljandi Metall tootmishoones.

PROGRAMMUHTIMISEGA METALLITÖÖTUSPINK

Lõviosa investeeringust kulub alumisel korrusel paikneva programmijuhtimisega viietajalise metallitöötlemispingi soetamiseks. Lihtsustatult seletades on nutikas masin arvutisse sisestatud kavandi põhjal võimeline metallitükile andma mis tahes kuju, kusjuures kavand ei pea koosnema geomeetrilistest kujunditest, vaid võimalikud on ebasümmeetrilised skulpturaalsed vormid.

Allikas: Kristjan Sisa, sihtasutuse Viljandimaa Loomaikubaatorid metalliinkubaatori tehnoloog

Noortele meeldivad enim euro ja viisavaba reisimine

Võrgustiku Europe Direct kohaliku teabekeskuse esindajad korraldasid aprillis peetud Viljandimaa haridusmessil põgusa Euroopa Liidu teemalise küsitluse. Täpsemalt tundsi huvi, mis vastajatele kõige enam meeldib Eesti kuulumise juures Euroopa Liitu. Ning teisalt ka seda, mis neile selle juures nii väga ei meeldi.

KATRIN REIMO, PEEP TALIMAA

Europe Direct'i teabekeskus – Viljandimaa

Lihtsat laadi küsitluses osales kokku 75 inimest, peamiselt haridusmessi külastanud õppurid vanuses 13–19 eluaastat.

Euro poolt ja euro vastu

Enamikus vastustes leidis äärmärkimist ühisraha euro kasutuselevõtt ning seda nii meeldivast kui ebameeldivast küljest. Üle poole vastanutest pidasid eurole üleminekut Eestis positiivseks. Seejuures toodi peamiste plussidena välja, et euro on kasutusel paljudes riikides ning see muudab reisimise lihtsamaks ja mugavamaks – enam ei pea rahavahetusega jäändama ning kergem on maksta ja ostlemas käia. Samuti mainiti, et euro puhul on lihtsam ümardada ning et euro on lihtsalt hea raha.

Ligi kolmandik küsitluses osalenutest paigutas eurole ülemineku ebameeldivate asjade hulka. Suuresti põhjendati seda Eesti krooni kadumisega, öeldes, et kroon oli oma ja armas ning krooni rahatähed kenamad ja omapärasemad. Samuti seotati eurole üleminekut kallinevad kaupade ja kütusega ning sellega, et eurole üleminekul tõstsid kaupmehed hinda.

Teiselt poolt aga toodi euro puhul miinustena välja hoopis seda, et osa Euroopa Liidu riike ei kasuta eurot. Muret tunti sellegi pärast, et ka üks riik võib mõjutada euro kurssi ning eurokriisi laienedes võidakse ühisrahast loobuda.

Liikumine on lihtne

Nii nagu euro lihtsustab reisimist, teeb seda ka viisavabadus. Viisata reisimist, Schengeni viisaruumi kuulumist, piiripunkti- de ja piirikontrolli puudumist pidas samuti ühel või teisel moel positiivseks üle poole küsitluses osalenutest. Nimetati meeldivaks, et vaba liikumine

Europe Direct'i teabekeskuse boks Viljandimaa haridusmessil said huvilised vastata viktoriinküsimustele ja osaleda Euroopa Liidu teemalises küsitluses.

VILJANDI MAAVALITSUS

aitab kaasa turismi arengule ning et palju lihtsam on nüüd minna välismaale õppima või töötama.

Viisavabaduse negatiivse tahuna toodi mitmel puhul välja, et vabade piiride tõttu on ka immigrandidel kergem ringi liikuda ning seda protsessi on raske ohjata.

Toetused aitavad edeneda

Olulise positiivse näitajana nimetati veel Euroopa Liidust saadavaid toetusi, seda nii inimese, kogukonna kui riigi tasandil. Näiteks mainiti, et palju toetusi tuleb just inimestele, kellel majanduslikud võimalused pole kuigi head. Erinevate fondide abiga on saanud rahastuse hulk häid algatusi ja projekte, tehakse korda maanteid, elavdatakse majandust jm.

Samas pakuti, et abi võiks praegusest suuremgi olla. Negatiivse poolena toodi välja ka ELi struktuurifondide raha mitte alati otstarbekas kasutamine.

Suur hulk küsitluses osalenuid pani miinusena kirja ka elulisi valupunkte nagu raha- ja tööpuudus, madalad palgad, majanduskriis jms.

Koostöö, aga mõõndustega

Kui enamasti mainiti Euroopa Liidu koostlust ja riikide koostööd meeldivama poole peal, siis mitmel puhul joonistus väl-

VÄLJAVÕTTEID KÜSITLUSLEHET:

• MEELDIB...

- et eurod on kasutusel, sest kui olid kroonid, oli kogu aeg sihuke tunne, et raha on vähe;
- vabad piirid, sest nii ei pea jamama tollidega ja saab lihtsamini ja kiiremini reisida;
- et Euroopa Liidus on karmimad seadused, parem elukorraldus kui paljudes teistes kohtades – seega parem elukvaliteet;
- et Eesti käib Eurovisioonil;
- et saame kaasa rääkida Euroopa asjades (Europarlament);

• EI MEELDI...

- et kui ühel riigil läheb kehvasti, siis peavad teised aitama, nii et neil hakkab ise kehvasti minema;
- tulevane elu Euroopa Ühendriikides;
- et valitsus paneb raha oma tasku, et mersusid osta;
- et euro tõstis hindu, aga need oleksid vist ka ilma selleta tõusnud;
- et Eesti üritab liiga euroopalik olla.

ja vastuseis teiste riikide abistamise suhtes. Nii näiteks kirjutati, et sugugi meeldiv ei ole ELi teatud riikide rahakasutus ning Eesti abi andmine meist tegelikult paremini elavatele inimestele. «Mulle ei meeldi see, et Eesti peab teistele ELi riikidele raha andma, kuigi ise on hädas,» öeldi ühes vastuses.

Muu hulgas avaldati arvamus, et Euroopa Liitu astudes kaotas Eesti tükikese oma iseisvusest ja me peame tegema asju ainult nii, nagu ELis otsustatakse, ning et liit muudab kõik riigid liiga ühesuguseks.

Miinusena toodi välja ka «euronormide» kohatist tobedust, nende pealesurumist Eestile ning nõuete ülemäärast järgimist, suurt bürokraatiat.

Samas oli positiivsena mainitud seda, et Euroopa Liidus on karmimad seadused ja parem elukorraldus kui paljudes teistes kohtades – seega ka parem elukvaliteet.

Riikide koostöö plussidena toodi välja, et Euroopa Liitu kuulumine muudab riikidevahelise suhtluse kergemaks, kaubandus ELi riikide vahel on lihtsam, ühtne majandusruum loob laiemad võimalused ekspordiks ja impordiks, kasvab kindlus- ja ühtekuuluvustunne ning probleemide korral aitavad riigid üksteist.

Samuti annab ühine diplomaatia Eestile kui väikeriigile võimaluse end «suureks» teha, saame kaasa rääkida Euroopa ja maailma asjade üle otsustamises.

KÜSIMUS ON EUROOPAS
SEE PUUDUTAB KA SIND

Räägi kaasa!

2013 on kodanike aasta

Euroopa kodanike aasta 2013 on pühendatud eurooplastele ja nende õigustele. Tänavu saab ühtlasi 20 aastat Euroopa Liidu (EL) kodakondsuse sünnist, millele pandi alus Maastrichti lepinguga aastal 1993.

Euroopa kodanike aasta eesmärk on aidata liidu kodanikel hõlpsamini kasutada oma õigust vabalt liikuda ja elada ELis, tagades neile lihtsa juurdepääsu nende õigusi käsitlevale infole. Selle aasta eesmärk on eelkõige:

- suurendada kodanike teadlikkust oma õigusest vabalt elada mis tahes ELi riigis;
- suurendada kodanike teadlikkust sellest, millist kasu toovad neile ELi õigused ja poliitika, ning innustada neid aktiivselt osalema liidu poliitika kujundamises;
- hoogustada arutelu vaba liikumise õiguse mõju ja potentsiaali üle, eriti ühtekuuluvuse tugevdamise ja inimeste omavalitsuse mõistmise seisukohast.

Kodanike aasta tähistamiseks korraldatakse üritusi,

konverentse ja seminare kõikjal ELis nii liidu, riigi, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil. Nende käigus innustatakse dialoogi pidama kõikide valitusssektori, kodanikuühiskonna ja ettevõtluse tasandite vahel, et eurooplaste õiguste üle aru pidada ja kujundada visioon, milline peaks EL olema 2020. aastal. Eestis näiteks on septembris plaanis rahvusvaheline konverents, millega tähistatakse 10 aasta möödumist Eesti Euroopa Liiduga ühinemise referendumist.

Mullu korraldatud küsitluse põhjal on selgunud, et inimesed hindavad oma ELi kodanikuõigusi vägagi kõrgelt, eelkõige liikumisvabadust ja poliitilisi õigusi. Kodanikud sooviksid näha tegelikku Euroopa ala, kus nad võivad elada, töötada, liikuda, õppida ja ostelda ilma bürokraatlike takistuste või diskrimineerimiseta.

Vt Euroopa kodanike aasta 2013 kohta lähemalt: <http://europa.eu/citizens-2013/et/home>

9. mai on Euroopa päev

1950. aasta 9. mail pidas toonane Prantsuse välisminister Robert Schuman Pariisis kuulsa kõne, milles ta tõi esile Euroopa loomise tee, mis tagab sõjajärgsele Euroopale rahu ja õitsengu.

Schumani deklaratsiooni keskmes oli ettepanek luua majandussidemete tihedalt ühte liidetud Euroopa, kus riikide vahel valitsevad rahumeelsed suhted. Sellega astuti esimene samm Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse loomiseks, mis oli tänase Euroopa Liidu algus ja ametlik nurgakivi.

1985. aasta Milano tippkohtumisel otsustasid ELi riigipead ja valitsusjuhid, et edaspidi hakatakse 9. maid tähistama Euroopa päevana.

Euroopa päev on ühtsuse ja rahu päev. Ühtlasi on see hea võimalus korraldada üritusi ja pidustusi, mis toovad ELi institutsioonid avalikkusele lähemale ning lähendavad ühenduse rahvaid.

MINIVIKTORIIN

Miniviktoriini valikvastustega küsimustele vastates saab igaüks panna proovile oma teadmised Euroopa Liidust. Õiged vastused on ära toodud järgmisel leheküljel.

1. Mitu riiki kuulub praegu Euroopa Liitu?

A) 19 B) 23 C) 27 D) 31

2. 2013. aasta 1. juulil saab Euroopa Liit endale uue liikmesriigi. Kas selleks on...

A) Horvaatia B) Island C) Montenegro D) Türgi

3. Euroopa Parlament on ainus otsevalitud Euroopa Liidu institutsioon. Eestist on Euroopa Parlamenti valitud kuus liiget. Mitu liiget on aga Euroopa Parlamendis kokku?

A) 101 B) 475 C) 547 D) 754

4. Euroopa Liidu kogupindala on üle nelja miljoni ruutkilomeetri, liikmesriikide suurus on aga väga erinev. Pindala poolest suurim on Prantsusmaa, kuid milline Euroopa Liidu riikidest on pindala poolest väiksem?

A) Eesti B) Küpros C) Luksemburg D) Malta

5. Mitu ametlikku keelt on Euroopa Liidus?

A) 19 B) 23 C) 27 D) 31

Europe Direct'i teabekeskus jätkab maavalitsuse juures

Euroopa Komisjoni esindus Eestis valis välja asutused, kellel on õigus saada aastatel 2013–2017 iga-aastast tegevustoetust Europe Direct'i teabevõrku kuuluva avaliku infopunkti haldamiseks; Viljandimaal jätkab teabekeskus tegevust Viljandi maavalitsuse juures.

Europe Direct'i teabekeskus – Viljandimaa asub endistviisi Vil-

jandi maavalitsuse hoone (Vabaduse plats 2) esimese korruse fuajees, kus see avati 2009. aasta mais. Sinna on oodatud igaüks, kes soovib oma teadmisi Euroopa Liidu (EL) kohta täiendada. Kohapeal on avariilult võimalik soetada erinevaid ELi teemalisi infomaterjale ja muid trükised.

Teabekeskus, nagu maavalit-

suski on avatud esmaspäevast neljapäevani kella 8–17 ning reedeti kella 8–15.45.

Europe Direct'i teabekeskused on ellu kutsunud Euroopa Komisjoni poolt 2005. aastal ning nad tegutsevad kõigis ELi liikmesriikides. Teabekeskuse eesmärgiks on edastada kohalikule elanikkonnale infot Euroopa Liitu puudutavates küsimustes, jagada

teavet liidu institutsioonide, seadusandluse, poliitika, programmide ja rahastamisvõimaluste kohta ning teadvustada üldisi ELi aluspõhimõtteid.

2013. aastal on Eestis avatud üheksa teabekeskust: Hiiumaa ja Saaremaa, Jõhvi, Läänemaa, Lääne-Virumaa, Põlvamaa, Pärnumaa, Valgamaa, Viljandimaa ja Võrumaa.

Tuleviku kujundamiseks ei pea olema selgeltnägija

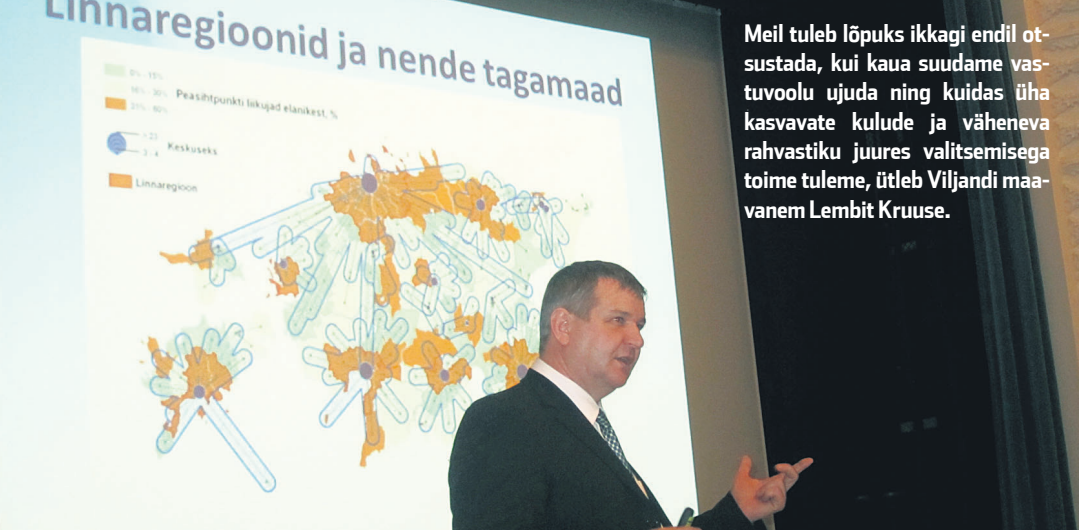
Õigete otsuste tegemiseks tuleb osata piisavalt kaugele ette vaadata. Seetõttu on erinevad planeeringud olulised just tuleviku silmas pidades.

LEMBIT KRUUSE
Viljandi maavanem

Tuleb analüüsida, kus ja kuidas meie inimesed elavad, kuidas liiguvad ja kuidas on korraldatud nende elu.

Laias laastus võib nõustuda kunagi peaministri poolt öelduga, et Euroopa meie elu ei juhi ja ette ei ütle, kui palju inimesi ühes omavalitsuses täpselt olema peab. Jah, meil tulebki ju endil otsustada, kui kaua suudame vastuvoolu ujuda ning kuidas üha kasvavate kulude ja väheneva rahvastiku juures oma omavalitsustega toime tuleme. Samas eeldavad Euroopa Liidu tulevased investeeringud maapiirkondade tugevdamist just tõmbeskuste arendamise kaudu. Loomulikult ei saabu hea elu meile pelgalt piiride ümberjagamisega. Kuid teenuste osutamine eeldab piirkonnas alati teatud kriitilist hulka inimesi.

Regionaalminister Siim Kiisler on öelnud, et kui inimestelt küsida, mis neid kodukohas häirib, toob üks välja, et raudtee on

Meil tuleb lõpuks ikkagi endil otsustada, kui kaua suudame vastuvoolu ujuda ning kuidas üha kasvavate kulude ja väheneva rahvastiku juures valitsemisega toime tuleme, ütleb Viljandi maavanem Lembit Kruuse.

elumajale liiga lähedal, teine, et töökoht liiga kaugel. Kolmas ütleb, et lasteaiakohta pole üldse, ja neljas kirub ühistransporti, millega ei ole võimalik ilma ülinimliku pingutuseta hommikusele lennukile jõuda. Me kõik soovime ja ootame isiklikus plaanis elult erinevaid asju. Olenevalt persoonist, et kas rong sõidaks akna alt läbi või et rong mingil juhul akna alt läbi ei sõidaks. Riigi ülesanne on vaadata kogu terviku toimimist ning leida toimimiseks parimad võimalikud lahendused. Järgnevatel aastatel seisab Eesti väljakutse ees piirkondlike keskuste tugevdamise ja püsijäämise nimel.

11. mail tuleb Tallinnas perepäev

Laupäeval, 11. mail leiab Tallinna kesklinnas Vabaduse väljakul aset järjekordne perepäev ja laat, kus Euroopa päeva puhul pakutakse tasuta meelelahutust tervele perele kogu päevaks. Päeva juhivad Tõnis Milling ja Liina Randpere, kes viivad läbi ka vahvaid publikumänge.

Meeleolukas programm laval algab kell 11, kui üles astuvad Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli bändid ja Märt Agu Tantsukooli õpilased. Kell 15 algab aga kontsert, kus esinavad Pearu Paulus ja Tanja Mihailova ning noored superstaarid Rasmus Rändvee ja Elina Born.

Noorte laadal esindavad 27 Euroopa Liidu riiki õpilasfirmad üle Eesti. Suures messitelgis tutvustavad noored ELi liikmesriike, pakuvad meelelahutust ja kauplevad oma toodetega. Lapsed saavad lustida suurel lastealal, kus vägesid juhib Pipi Pikksukk koos abilistega. Sportimiseks on üles seatud batuudid, meisterdamisnurgas saab joonistada ja valmistada toredaid emadepäeva kaarte, saab teha perefoto jpm.

Tavapäraselt on kavas ka Euroopa perepäeva reismäng, mis kujutab endast toredat orienteerumisretke läbi välisriikide esinduste.

Täpsem info ja kava: www.euroopapaev.ee

Miniviktoriini (vt eelmise lehekülje) vastused:
1. C), 2. A), 3. D), 4. D), 5. B).

Ringlusse jõudis uus 5-eurone

Euroopa Keskpanka (EKP) teatel lasti 2. mail euroala riikides ringlusse teise seeria esimene pangatäht, milleks on 5-eurone. Teise seeria 5-eurose pangatähe tootmisel rakendatakse keskpanka teatel uusimat tehnoloogiat, sest esimese seeria ringlusse laskmisest on möödunud juba rohkem kui kümme aastat.

Uuel 5-eurosel kasutatakse uusi ja tõhustatud turvaelemente. Vesimärgile ja hologrammile on lisatud Kreeka mütoloogias tuntud Europe portree. Europe on ühtlasi pangatähtede teise seeria tunnusjooneks. Silma tõkab smaragdroheline number, mis muudab pangatähte kallutades värvi smaragdrohelisest tumesinisest ning millel on näha üles ja alla liikuv valgusefekt. Lühikesed reljeefsed jooned pangatähe vasakul ja paremal serval aitavad eriti vaegnägijatel pangatähte kergemini ära tunda.

Kõik turvaelemendid paiknevad uue pangatähe esiküljel ja neid saab hõlpsasti kontrollida – piisab, kui pangatähte katsuda, vaadata ja kallutada. Samad

Teise seeria 5-eurose pangatähe näidis

turvaelemendid on plaanis lisada kõigile teise seeria pangatähtedele. Seeria ülejäänud pangatähed võetakse kasutusele järgnevatel aastatel ja esimene neist on nimiväärtusega 10 eurot.

Uusi pangatähti väljastatakse kõigis euroala riikides pangakontorite ja sularahaautomaatide kaudu. Esimese seeria 5-eurose pangatähted jäävad koos uutega kasutusele, kuid eemaldatakse järk-järgult ringlusest. Kuupäevast, mil nad kaotavad kehtivuse seadusliku maksevahendina, teavitatakse üldsust va-

seal, kus liigub rohkem inimesi. Ja meenutan siinjuures, et kõik inimesed on oma liikumises vabad. Piiridel pole enam ammu tähtsust. Inimesi veavad tõmbeskuste suunas suuremad võimalused. Kui tõmbekeskus või selle ümbrus moodustab ühtse terviku, siis on inimese jaoks see koht ühtlasi elamiseks, hariduse saamiseks, töölkäimiseks ning meelelahutuseks. Siis on vallas või linnal võimalik oma inimeste ootuste ja vajadustega tervikuna arvestada.

Tuleviku kujundamiseks ei pea olema selgeltnägija. Piisab tegelike olude ja vajadustega arvestamisest.

Noorteahhinna Eesti vooru võitis unikaalne laager

Karl Suure Euroopa noorteahhinna rahvusliku vooru võitjaks tunnistati Eestis tänava MTÜ HeadEst eelmisel suvel korraldatud noorteprojekt «Story of My Life», mis kaasas lisaks noortele ka eakaid.

Tegu oli unikaalse noortelaagriga, mis tõi kokku noored Eestist, Soomest, Austriast, Portugalist, Itaaliast, Belgiast, Sloveeniast ja Saksamaalt ning Nõmme Vana-meeste Klubi ja Kohila Reumaühingu seniorid, teavitas Euroopa Parlamendi Infobüroo Eestis.

Rahvusvaheline noortelaager sai alguse ideest tähistada aktiivsena vananemise ja põlvkondade solidaarsuse Euroopa aastat ning selle eesmärgiks oli tugevdada põlvkondadevahelist suhtlust.

Projekt, kus noorim osaleja oli 15-aastane ja vanim 77-aastane, tõestas ühistegevuste (näiteks perepäeva korraldamine Nõmme turul ja seiklusraja läbimine) kaudu, et vaatamata keelelisele ja kultuurilisele erinevusele pole noorte ja eakate vahel ületamatut barjääri.

Europe Fast Forward on Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee korraldatav iga-aastane videokonkurss, millega antakse 18–30-aastastele ELi noortele võimalus teha oma häääl kuuldavaks lühikese videolõigu abil.

Vt Eesti vooru võiduprojekti kohta lähemalt: <http://www.headest.ee/the-story-of-my-life/>

Vöörtöötajad saavad abi

Euroopa Komisjon tegi aprilli lõpul ettepaneku paremini kohaldada Euroopa Liidu (EL) õigusakte, milles käsitletakse inimeste õigust töötada teises liikmesriigis. Praegu tekitab probleeme see, et nii avaliku kui ka erasektori tööandjad ei tunne ELi eeskirju ja seda olenemata sellest, kas riiklikud õigusaktid on ELi omadega vastavusse viidud või ei, öeldakse sellekohases pressiteates.

«Töötajate vaba liikumine on üks ELi ühtse turu alusõhimõtetest. Kuna mõnes liikmesriigis on töötuse tase tunduvalt kõrgem kui teises, on kõigi jaoks oluline see, et neil, kes tahavad töötada mõnes teises liikmesriigis, oleks lihtsam seda teha,» ütles Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse volinik László Andor.

Kui eeskirju ei tunta või kui neist aru ei saada, võib tihti ette tulla diskrimineerimist

kodakondsuse alusel. Inimesed leiavad ka, et nad ei tea, kuhu vastuvõtvas liikmesriigis pöörduda, kui neil tekib probleeme seoses õigusega vabalt liikuda.

Ettepaneku kohaselt peaksid liikmesriigid looma infopunkte, kus antakse abi ja jagatakse nõuandeid ELi vöörtöötajatele ja tööandjatele, ning pakuma võimalusi, kelle poole vaidluse korral pöörduda.

Ametiühingutel, valitsusvälistel organisatsioonidel ja muudel ühendustel peaks olema kohustus algatada töötaja nimel haldus- või kohtumenetlusi, kui tegemist võib olla diskrimineerimisega, ning ELi vöörtöötajaid ja tööandjaid tuleks üleüldiselt rohkem teavitada.

Praegu elab ja töötab mõnes teises liikmesriigis 3% ELi tööstust ehk 9,5 miljonit inimest. Lisaks on 1,2 miljonit inimest, kes elavad ühes, aga töötavad teises ELi liikmesriigis.

Vabaduse plats 2, Viljandi, tel 433 0428
edir@viljandi.maavalitsus.ee

Europe Direct'i teabekeskus – Viljandimaa eesmärk on Euroopa Liiduga seonduva info levitamine ja koordineerimine Viljandi maakonnas vastavalt eri sihtgruppidele; Euroopa Liitu puudutavate küsimustele erapooleto vastamine telefoni, kirja ja elektronposti teel; konsultatsioonid ja nõustamine ning Euroopa Liidu alaste teemapäevade, infotundide, seminaride ja loengute korraldamine vastavalt vajadusele.

Europe Direct'i (ED) teabevõrgu lõi Euroopa Komisjon 2005. aastal ning Euroopa Liidu 27 liikmesriigis tegutseb sellest aastast 500 teabekeskust. Teabevõrk on ka Eestis tegutsenud 2005. aastast. Kui toona oli Eestis kolm ED infopunkti, siis käesoleva aasta algusest on teabekeskused Haapsalus, Jõhvis, Põlvas, Pärnus, Rakveres, Valgas, Viljandis, Võrus ning Kärdlas ja Kuressaares.

Europe Direct'i teabekeskus – Viljandimaa asub Viljandi maavalitsuse hoones aadressil Vabaduse plats 2. Ootame teid külla!

MEISTRID

Töötoad pakuvad erivajadustega inimestele teenimisvõimalust

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Kui tavaliselt on puudega inimestel tööd leida väga raske, siis Viljandis on paljud psüühiliste erivajadustega inimesed rakenduse leidnud 2001. aastal asutatud mittetulundusühingus Töötoad.

Tegevusjuhendaja Viorica Kuusiku sõnusti alustati 12 aastat tagasi kümne naisega. Esi- algu tehti lihtsaid kaltsuvaipasid, aga ajapikku asuti valmistama järjest keerulisemaid ja pilkupüüdvamaid esemeid. Seal valmivad kaltsuvaibad ja rahvuslikud võõd, villased sõ- bad, kindad, sokid ja etnograa- filised vaibad.

40 inimest saab rakendust

Nüüd ömmeldakse ka mängu- asju ja muud ning valmistatakse puidust mööblit, laste män- guasju ja käsitöötarvikuid. Veel on tehtud teenustööd Cleanawayle ja tellijatel ehitu- sel abiks käidud.

Meestele hakati rakendust pakkuma kuus või seitse aastat tagasi, kui ettevõttega ühines Mati Tuuksam. Algul oli ta vaid tegevusjuhendaja, aga viimas-

tel aastatel on ta tervet ettevõ- tet juhtima asunud.

Viljandi vana tuletõrjetor- ni teisel korrusel ja Leola täna- va õmblustöökojas tegutseb viie tegevusjuhendaja käe all 40 psüühilise erivajadusega inimest.

«Psüühiliste muredega ini- mesed väga pingelist tööd ei ta- lu, seega on tööpäevad lühe- mad, kella 8–14 ning tempot me neile ei dikteeri,» räägib Mati Tuuksam.

Raha paneb rattad käima

Aeg-ajalt, eriti kevaditi ja sügi- seti võib mõni neist terviseri- ke töttu nädalateks või pike- makski haiglasse sattuda. See- pärast on tegutsejaid Tuuksa- mi sõnusti värvatud paraja va- ruga, et lepingulised tööd ikka tehtud saaks. Samuti on nende tegutsemise tempo väga erinev ja tasumine käib nii aja- kui tü- kitöö alusel.

«Tööpäeva algul joovad nad kohvi ja ajavad juttu, toi- metama hakkavad ehk üheksa paiku,» kõneleb Tuuksam.

Tehased tellivad Töötuba- delt detailide komplekteeri- mist. Parajasti pannakse ABB kontsernile kokku madalpin- geseadmete komponente ning tehakse firmale Viljandi Aken ja Uks aknaraamide pakke- nurki.

Madalpingeseadmete kom- ponentide vedruga täiendami-

ses on nobedaim 23-aastane Al- lar Kaur.

«Raha paneb rattad käi- ma,» kinnitab noormees nae- rulsui, ise samal ajal kibeki- relt käsi liigutades. Selgub, et hiigelsummasid ta ei teeni, pa- rimal juhul 200-300 eurot kuus. Noormees saab ka invaliidsus- pensioni ja kokkuvõttes seega ei kurda.

«Õppisin Tallinnas Astan- gu kutserehabilitatsioonikes- kuses arvutiasjandust, aga kool jäi pooleli,» kõneleb Allar. Ta on lapsest saadik arvutimänge mänginud ja hiljem neid ka ise loonud, samuti arvutigraafika ja veebiga tegutsenud, aga ra- ha nende töödega ta teeninud ei ole. Samuti on ta oma sõnut- si loonud videofilme. «Liiku- vad pildid meeldivad mulle,» kõneleb ta.

Varem Sael elanud noor- mees tutvus Astangul Viljan- dist pärit tütarlapsiga, kellega nüüd ühiselt korterit üürib. Neiu teeb Töötubade ettevõt- tes käsitööd.

«Kahekesi tuleme rahali- selt kenasti toime,» nendib Al- lar Kaur. «Minu diagnoos on depressioon. Varem oli see suurem, aga tüdruku leidmise järel on tuju juba parem.»

Unistab näitlemisest

Allar Kaur ütleb end tööga vä- ga rahul olevat. «Siin on huvitavam kui tavalises töökohas, kus higimull otsa ees vihase- lt pingutatakse. Seltskond on siin ka tavalisest värvikam. Nalja saab omajagu,» jutustab ta muia- tes. «Enamasti on siinne rahvas tore ja õhkkond hea. Sama ei ole liiga pingeline ning pole hirmu, et terviserikete pu- hul kohe lahti lastakse.»

Oma hobidest kõneldes üt- leb Allar, et talle meeldib joo- nistada ning kõige suurem unistus on näitlemine. Tõsi, esialgu ei ole ta selleks veel õi- get paika leidnud. Soovituse peale võtta ühendust Seasaare näitemängu seltsiga lubab Al- lar seda kindlasti teha.

«Allar on tõeline nobe- näpp. Kui tööd on, siis teeb ta kõvasti,» kiidab Mati Tuuksam. 20-aastane Anni Poolakese

Madalpingeseadmete komponentide kokkupanekus on nobedaim Allar Kaur. Tema hobi on arvutimängude koostamine ning unistus lüüa kaasa näitemängus.

2 x MARKO SAARM

tunnistab, et temal on mäluga raskusi. Kuigi ta on kutsekoo- list abikoka diplomi saanud, ei saa ta aeg-ajalt kimbutava äre- vushäire töttu püsivalt sel alal töötada. Tuuksami sõnusti on ta nende juures tubli töötaja, täpne ja üsna kiire.

41-aastane psoriaasihaige Mart Martin tõdeb, et kuna töö on suuresti istuv, siis see alati kõige parem ei ole. «Sundasen- did mõjuvad seljale, kaelale ja õlgadele. Aga tööd peab tege- ma, muidu mandud,» lausub ta. Kümnekond aastat tagasi val- mistas Mart Martin Võhmas lõhnaküünlaid, aga sealne ki- ire töötempo oli hoopis hullem ja tervisele karmim.

«Siin on väga hea ja tore, saab teistega suhelda ega pea kodus nelja seina vahel vahti- ma,» kiidab Leola tänava töö- kojas kangastelgede kohale kummarduv noor naine Kat- rin Liivamägi. Sama meelt on tema sõbranna ja töökaaslane Jaana Käämer.

Tuleb toime riigi abiga

Mati Tuuksami sõnusti tuleb ettevõtte toime tänu töötamise toetamise teenusele, mida riik psüühiliste erivajadustega ini- meste puhul finantseerib. See võimaldab palka maksta tege- vusjuhendajale, kes korraldab igapäevast tegevust, juhendab

töötajaid ja kontrollib tule- musi.

Koostöös töötukassa Vil- jandimaa osakonnaga osaleb Töötoad veel pikaajaliste ja puuetega töötute aktiveerimi- ses. Nii käivad ettevõttes ka töötukassa tööharjutajad ja praktikandid.

«Leola tänava ruumid ole- me saanud linnalt tasuta, seal maksame kütte ja teised mak- sud. Väike-Turu tänavas rendi- me ruume tuletõrjeühingult, seal maksame täie rauaga kõi- ge eest,» märgib Tuuksam. «Veame ettevõtmist koos endi- se juhi Viorica Kuusikuga. Rik- kust ei ole tulnud, aga oleme suutnud ära majandada.»

Jaana Käämer koob kangastelgedel kauneid vaipu.

Traagiline jalakaotus Mati Tuuksami elu ei seisanud

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Tihemetsa tehnikumi tehniku-mehaanikuna lõpetanud Mati Tuuksam on olnud väga tegus kõik oma 51 eluaastat.

1985. aastal läks toona majan- dis mehaanikuna töötanud Tuuksam silokombaini paran- dama, paraku jäi jalg masina vahele ning tagajärjed olid kar- mid. Viimaks kaotas ta jala ülaltpoolt põlve.

«Oli õnn, et üldse ellu jäin. Tol ajal jäid nii ranga katsumu- se järel vähesed ellu,» teab ta.

Õnnetus juhtus 31. augustil, 14. septembriks kavandatud pulmad jäid esialgu pidamata. Proteesi abil hakkas ta uuesti kõndima, hiljem abiellus siiski sama tüdrukuga ja koos kasva- tasid nad üles kaks last.

«Praegu olen õnnelik vana- isa, teine lapselaps on tule- mas,» rõõmustab ta. «See, kas mehel on protees või oma jalg, ei ole minu arvates enamiku naiste jaoks kõige olulisem. Tähtsam on, et kõik muud oma- dused paigas oleksid.»

Lahtiste kätega ja ettevõtlik Mati Tuuksam pole kunagi pik- kalt tööta olnud. Ta on olnud kooli majandusjuht, valla ma- jandusnõunik, füüsilisest isi- kust ettevõtja ehitusel ja sani-

taartehnikas, töötanud metsa üles ja teinud puidutööd. Tema oma kätega renoveeritud maja pälvis mullu Viljandi kauni ko- du võistlusel tunnustuse.

«Ma saan enamasti kõigega ise hakkama. Tavaliselt puue- tega inimestele tööd anda ei ta- heta, samuti puudub neil alga- tusvõime. Mina soovin neid ai- data,» lausub ta.

Mati Tuuksam mõnab, et mittetulundusühing Töötoad saab toimimiseks küll riigilt tu- ge, kuid see on suhteliselt väi- ke ning püsimiseks tuleb aina uusi võimalusi otsida. Lisaks Tuuksamile tegutseb ettevõttes tegevusjuhendaja, kes liigub samuti proteesiga.

«Olen mõelnud järgmisena

hakata puuetega inimeste toe- ga pakkuma teenust linnakoda- nikele, kes abi vajavad, näiteks vanuritele: riisusime aias leh- ti, koristaksime tänavatelt lund, veaksime kuuri puid ja laoksime neid riita. Pakuksime transporditeenust nendele, kellel on vaja mööblit vedada,» räägib Tuuksam.

Ta on oma plaanist rääki- nud linnavalitsuse sotsiaalosa- konnas ja sealt on antud nõu- olek seda kodulehel ja mujal reklaamida. Seega on tõenäo- line, et teenust hakatakse pak- kuma juba tuleval sügisel.

«Leian, et ettevõtjad võik- sid puuetega inimesi rohkem usaldada ja neile tööd anda,» lisab Tuuksam.

Koolitatud mehaaniku, torujüri ja puutöötajana saab Mati Tuuksam oma sõnusti kõige vajalikuga hakkama. Ettevõtlik mees püüab aidata ka teisi puuetega inimesi.

MARKO SAARM

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee.
Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

TEATER

Päri lasteaias täna kell 10 Viljandi nukuteatri etendus «Nif Nuf Naf-i lugu».

Ugala suures saalis täna kell 19 «Vanad õngitsejad». Vaksali tänav 7, Viljandi. www.ugala.ee

KONTSERDID

Saarepeedi rahvamajas on 10. mail kell 18 emadepäeva kontsert. Esinevad Saarepeedi kooli ja lasteaias lapsed ning rahvamaja taidlejad.

Karksi valla kultuurikeskuses on 10. mail kell 18 Kitzbergi gümnaasiumi õpilaste kevadkontsert, 12. mail kell 12 tähistatakse Abja noortekoori kontserdiga emadepäeva ja 15. mail kell 18 on Karksi-Nuia muusikakooli õpilaste kevadkontsert.

Sakala keskuses on 11. mail kell 15 emadepäeva kontsert. Esinevad Tartu Poistekoor ja Viljandi Paalalinna kooli lastekoor. Tallinna tänav 5, Viljandi.

ÜRITUSED

Kohvikus Fellin maandub täna kell 21 Saksa-Hollandi koostööprojekt Nachtblau Trio. Pilet tudengitele 3 € ja teistele 5 €. Info tel 435 9795 ja e-postiga info@kohvikfellin.ee.

Klubi Ajaratas õhtu on 10. mail kell 18.30 Viljandis Sakala keskuses Tallinna tänav 5. Mängib ansambel Seelikukütid.

Karksi-Nuia aianduse ja mesinduse selts annab teada, et järjekordne mesinike õppepäev on 11. mail kell 10 Antu Rohla mesilas.

Keskkonnaamet kutsub pärandkultuuri väljasõidule Viiratsi valda 11. mail. Buss väljub Viljandi bussijaama parklast kell 9.30, peatus Viiratsi rahvamaja juures kell 9.40. Jalga kummikud. Osalemine on kõigile tasuta. Info ja registreerimine keskkonnaameti keskkonnahariduse spetsialisti Reet Vaiksalu telefonil 5308 3344 ja e-postiga reet.vaiksalu@keskkonnaamet.ee. Ettevõtmist toetab keskkonnainvesteeringute keskus.

Sakala keskuses on 11. mail kell 11 kingituste meisterdamise töötod «Kingitus emale» ja kell 19 tantsuõhtu ansambliga MelodyMix. 1960. aastate tantse õpetavad Paul ja Aza Rusanov. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Represserite klubi maipidu on 12. mail kell 13 Viljandis Sakala keskuses Tallinna tänav 5. Külal on Maie Roosmaa tant-surühm. Mängib Lustipill.

NÄITUSED

Tarvastu raamatukogu näitus saalis on 14. maini Tarvastu lasteaias Naeruvõru mudilaste tööde väljapanek. Seda saab vaadata raamatukogu lahtioleku ajal. Info tel 436 6262.

Sakala keskuse jalutussaal on 16. maini Viljandi maakonna õpilastööde näitus «Kultuuripärand, mis mind puudutab». Tal-

Ugalas näeb täna lavastust «Vanad õngitsejad». JAANUS LAAGRIKÜLL

linna tänav 5, Viljandi.

Viljandi linnagaleriis 25. maini Viljandi fotoklubi näitus «Viljandi 730 ja Jaan Riet 140», koju-laenuosakonnas fotoaparaatide näitus «Veneraud». Väljas on 175 erinevat aparaati. Tallinna tänav 11/1.

Karksi valla kultuurikeskuse sinises saalis näeb 31. maini Karksi-Nuia lasteaias mudilaste töid ja teise korruse fuajees näitust «Pitsid ruudus».

Mõisaküla muuseumis on 31. maini vaadata kevadine käsitöönäitus «Pitsid läbi kolme sajandi». Ligi 250 erinevas tehnikas pitsi on läbilõige vanavanaema-aegsetest näputöödest tänapäevasteni. Info tel 435 5607.

Paistu raamatukogu fuajees on 31. maini fotonäitus «Helsingi disaineri silmade läbi 2012. aastal». Raamatukogu tee 2. Info tel 435 9657.

Kondase keskuses 6. juunini näitused «Meisterfotograaf Jaan Riet 140. Inimesed ja paigad stereopiitidel 1902–1935» ning «Fotograafia ajalugu. Varasid näited Paul Firnhäber koost», 12. maini «Kondase keskus 10» ja kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala üliõpilaste fotonäitus «Loo! Koo! Rõõmusta!». Püsiekspositsioonis Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Suure-Jaani külalistemajas Ilmari tänava 3-a on 10. juunini kevadnäitus «Eva Jänes 70. Maalid».

Viljandi muuseumi näitusetoas näeb 11. augustini 1970. aastate laste elu kajastavat näitust «Lapse põli». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

NIMEPÄEV

Täna nimepäevalised on Otto, Ott ja Kahru.

Dammix
aktsiaselts

pakub tööd kogemustega HARVESTERIOPERAATORILE, FORVARDERIOPERAATORILE, EKSKAVAATORI JUHILE.

CV saata anne@dammix.ee, tel 5650 3960, 5623 1076

SUUR VÄND

Reedel, 10. mail
SUUR RETRODISKO SHOW
kahel korrusel (8 diskorit)

Laupäeval, 11. mail
HÄRRA HUU
Tel 433 3644
www.suurvend.ee

ZAK ZAK

TAAS AVATUD KA PÜHAPÄEVITI!
Arkaadia aed 5, Viljandi
Tel 433 3755

TOLMETS
TOLMETEX OÜ

MUSTA JA VÄRVLISE METALLI KOKKUOST
ALATI PAREMAD HINNAD

KARKSI-NUIA, VILJANDI MNT 3C
Tel 16961 WWW.TOLMETS.EE

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

METSATRAC

- Raskeveokite ja metsamasinate remont, hooldus, varuosad
- Rehvide vahetus, remont
- Hüdrotarvikute müük
- Hüdrovoolikute valmistamine
- Hüdrosilindrite remont, valmistamine
- Hüdropumpade remont, müük

info@metsatrac.eu
tel 435 4091, 5556 6995

EESTI MEISTRIVÕISTLUSED
motokrossis

11. MAI 2013 KELL 11:30

NUIA KROSSIRAJAL

85CC, MX1/MX2, K/V
MX2 JUN, SENIOR, MINI MX

Pilet 5 €, õpilased 3 €, alla meetri mehed tasuta!
Parkimine raja ääres 5 €

PILETI OSTJATE VAHEL LOOSITAKSE HUSQVARNA MURUNIDUK JA 200L KÜTET. OLEREKILT.

KALDA ASSOCIATES NUIAPMT KARKSI VALD BESTWAY GRUUPP METSATRAC
PL TRANS PUUDUKODA REMOS CAFE PRINT REST TROKKEODA
www.muruniduk.ee MONOPOL ORU-A2 Sakala Mulgi arvutid Iivakivi
KAR METALL MPREST VEAKOR ASPEN F28 olati näitus #111 Metatron

DELUX DREAMS

TEHASE VÄLJAMÜÜK

PARGI t 3
UUED LAHTIOLEKUAJAD:
R kella 11-17 ja L kella 9-14

MÜÜKI TULEMAS UUED VOODIKOMPLEKTID

Rick	180*200 cm
Voodi	2x 90*200 cm
Madrats	180*200 cm
Kattemadrats	80*200 cm
Voodipeats	190*120 cm
Hind enne	1290 €
hind nüüd	774 €

Ocean Race

180*200 cm	
Voodi	
2x 90*200 cm	
Madrats	
180*200 cm	
Kattemadrats	
180*200 cm	
Voodipeats	
210*120 cm	
Hind enne	1290 €
hind nüüd	774 €

2. sordi VOODIPESU
150*200 cm tekikott
50*60 cm padjapiir

Hind enne 25 €
hind nüüd 6.90 €

ROHKEM INFOT LEIAD:
www.facebook.com/DeluxViljandi

180x200 cm

Hind enne 1290 €
hind nüüd 774 €

Voodi 2x 90*200 cm
Madrats 180*200 cm
Kattemadrats 180*200 cm
Voodipeats 210*120 cm

TARVASTU KÄSITÖÖLAAT

11. mail kella 9–13 Mustlas

- ◆ kell 11.00 esinevad Tarvastu valla taidlejad
- ◆ kauplemiseks lai valik käsitöö- ja talutooteid
- ◆ aiahuvilisi rõõmustab istikumüük
- ◆ pakutakse koduseid küpsetisi
- ◆ lastele hobusesõit, näomaalingud
- ◆ tegutsevad käsitöötoad

Hea tuju eest hoolitseb
MuusikMees

Oled oodatud! Tule koos perega, kutsu kaasa sõber!
Tarvastu Muuseumi Sõprade Selts, tel 436 6262

AO KONSUM MAKSIMARKET

NÄDALALÕPU PAKKUMISED

NELJAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

APELSIN VALENCIA, kg
I klass, Egiptus

0.79

RAKVERE MAITSESTATUD SEAVÄLISFILEE, kg
Eestimaisest lihast, ~1,3 kg

6:19
4.29

EESTI PAGAR PASSIONIKOOK
1 kg

8:69
5.99

RAFFAELLO KOOKOSHELVESTEGA KAETUD MANDLI-MAIUSTUS
150 g

2:79
1.95

ITAALIA VAHUVein CINZANO GRAN DOLCE 9,5%
0,75 l

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada Teie tervist.

4.69

PAKKUMISED KEHTIVAD SÄÄSTUKAARDIGA 9. - 12. MAINI.

Toodete tavahinnad on Laagri Maksimarketil põhjal 3.05.2013 seisuga. Pildidel on illustreeriv tähendus.

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.laik@ajaleht.ee

585

Täna kell 14 algab Jakobsoni kooli staadionil heategevuslik teatejooks, millega 585 Viljandimaa koolilast annavad oma panuse liikumisvõime kaotanud noorte toetuseks. Samasugune heategevuslik teatejooks leiab samal ajal aset 21 Eesti linnas ligi 10 000 õpilase osavõtul.

Ühing ootab veterane aastapäeva tähistama

MADIS LUIK
madis.laik@ajaleht.ee

14. mail möödub Viljandi spordiveteranide koondise asutamisest pool sajandit ning sel puhul korraldab ta laupäeval kell 16 Viljandi sõudeellingus pidulikumat sorti kokkusaamise.

Spordiveteranide koondise juhatuses esimehe Tiina Värvi sõnul on sõudeellingusse oodatud kõik ühingu praegused ja endised, aga ka tulevased liikmed. Aset leiab iga-aastane koosolek, millel valitakse ja kinnitatakse uus juhatus, ent tähtpäevale kohaselt leitakse aega ka meenutuste, vestluse ja tulevikuplaneerimise teemal.

«Peame mees oma tegusaid liikmeid ja abistajaid,» andis juhatuses esimees teada ning lisas: «Osavõttu meie sünnipäevapeol ei ole ja pakume kõigile kokkutulnuile kringlit.»

Seitsmele tublile Viljandi ühenduse liikmele antakse koosviibimisel kätte Eesti spordiveteranide liidu teeneteplaat.

Meie maakonna veteranid on läbi aastate olnud vä-

ga agarad sporditegijad ja oma meelislade usinad progeerijad.

«Kõige aktiivsemad on olnud meie kergejõustiklased ja suusatajad, aga tublisid tegijaid on teistelgi aladel,» nentis Tiina Värvi. «Maailmamängude medaleid on aastate jooksul jagunud 14 meie ühenduse liikmele, rääkimata Eesti spordiveteranide tiitlivõistlustel ja muudel mõõduvõttudel teenitud auhindadest.»

50

**Viljandi spordi-
veteranide koon-
dis asutati 14.
mail 1963. Lau-
päeval kell 16
tähistatakse
sõudeellingus
ühingu 50. aasta-
päeva.**

Viljandi spordiveteranide koondis asutati 14. mail 1963. Praegu on ühendusel 148 liiget, ent nagu ütles Tiina Värvi, on aktiivseid teguseid ligemale poolsada ehk sama palju kui ühingu aastaid.

Koolid jätkavad traditsiooni

AIVAR HOMMIK,
Jakobsoni kooli õpetaja

2010. aastal pidasid Carl Robert Jakobsoni nimeline gümnaasium, Ülenurme gümnaasium ja Jelgava 4. keskkool Viljandis oma 50. sõpruskohtumise. Sel kevadel sai 52. kohtumine teoks Tartumaal Ülenurmel.

On rääkinud, et nii palju aastaid kestnud tugevaid traditsioone kande spordiühitus sai teoks ka pärast Viljandi koolivõrgu ümberkorraldamist.

Kui varem osalesid sõpruskohtumisel keskkooliastme õpilased, siis ühise arutelu tulemusena otsustati edaspidi üritus korraldada põhikooliõpilastele. Et aastaid on kohtumine aset leidnud nelja kooli vahel (Riia kool loobus alles kahe aasta eest, olles eelnevalt osalenud 49 korda), on plaanis leida ja osale-

ma kutsuda üks sportlik kool Leedust.

Seekordse sõpruskohtumise koonditulemus andis võidu Ülenurme gümnaasiumile Jelgava ja Viljandi Jakobsoni kooli ees.

Korvpalliturniiri võit läks poiste arvestuses Ülenurmele ja tüdrukute arvestuses Jelgavale. Nooleviske oli seekord Jelgava pärusmaa. Kergejõustiku võitis nii poiste kui tüdrukute arvestuses Ülenurme.

52. kohtumisel osales Jakobsoni kooli ja Viljandi gümnaasiumi koondivõistkond.

Kui rändkarikad läksid tänava meie sõpruskoolide valdusse, siis Jakobsoni kooli võiduks võib nimetada kohtumise püsimajäämist. Tulevikku silmas pidades peame hakkama mõtlema 53. kohtumisele, mis peetakse tuleva aasta aprillis Viljandis ja loodetavasti juba nelja kooli osalusel.

Sõpruskoolide pika traditsiooniga sportlikul mõõduvõtul oli tänavu võõrustajaks Ülenurme gümnaasium.

ERAKOGU

Viljandi jalgpalli esindusmeeskond jäi sel hooajal esimest korda meistrivõistluste kohtumises punktita: ta kaotas kodupubliku ees 1:3 Tartu SK 10-le.

JANICA SEPP

JALGPALL

Tulevik sai hooaja esimese kaotuse

ALVAR LOOG,
jalgpallihuviline

Pühapäeva õhtul pidi Viljandi Tulevik kodusel kunstmuruväljakul Tartu SK 10 meeskonna 3:1 paremust tunnistama. Turniiritabelis jätkab ta aga endiselt liidrina.

Samad võistkonnad olid vastamisi ka läinud nädala kolmapäeval Tartus. Siis võitis Viljandi esindus mõneti teenimatu 1:0 võidu. Pühapäevases kohtumises oli Tulevik algusest lõpuni üle nii palli valdamises kui väravavõimaluste loomises, kuid kolm punkti sai tabelisse juurde hoopis külalisvõistkond, kes peaaegu kõik oma vähesed võimalused realiseerida suutis.

Kogu avapoolaja palliga Tuleviku väravast ohutus kauguses püsinud Tartu SK 10 jõudis esimest korda sihile 40. minutil standardolukorras: kesk-väljalt kasti antud pall leidis lõpuks trahvikasti vasakul äärel täiesti katmata Andrei Usmanovi ja too saatis selle mõnelt meetritl väravasse.

Harjumatusse olukorda satunud Viljandi meeskond, kes oli käimasoleva hooaja senises kaheksas kohtumises kaotusseisus mänginud ühtekokku vaid 13 minutit, hakkas otsima vastuväravat. Hoolimata hulgast headest võimalustest ei lei-

dunud aga Tuleviku ründeliinis seekord meest, kes oleks suutnud otsustaval hetkel õnnestunult päästikule vajutada.

Küll võitis samal ajal oma harvade võimalustest maksimumi külalisvõistkond: kiirete kontrarünnakute lõpetuseks pääsesid Tuleviku väravavahiga üks ühele olukorda 55. minutil Ergo Eessaar ja 64. minutil Aleksandr Pruttšenko. Mõlema olukorra lõpus oli pall väravas.

67. minutil lõi Kaarel Henn Tulevikule ühe värava tagasi, kuid see oli ka kõik. Mõni minut hiljem lendas Gerdo Juhkami pealööki üle otsajoone valedelt poolt väravaraame ning ühe olukorra lõpetuseks jooksis väljaspool viiekasti pallist mööda lõõnud ja hüpanud vastaste väravavaht vigaseks selles olukorras palli mänginud Kaarel Henni. Kõrvalt vaadates pidanuks see tähendama penaltit ja teist kollast kaarti väravavahile, kuid kohtuniku vile vaikis.

Tulevik mängis hingestatult lõpuni, kuid täielikult oma kasti tõmbunud Tartu võistkonda rohkem ebameeldivalt üllatada ei suutnud. Tasapisi hakkasid ideed otsa lõppema. Nii väljakule kui sadakonna poolehoidjaga tribüünile valgus koos tugeva tuule ja õhtupimedusega masendus.

Hooaja esimene kaotus sai tõsiasjaks. Selle peapõhjus ei seisnenud mitte natuke hambutus ründetegevuses, millest

ARVAMUS

AIVAR LILLEVERE,
JK Tuleviku
peatreener

Saime õppetunni, ehkki mänguliselt näitasime väljakul paremat jalgpalli kui nädal varem sama meeskonna vastu peetud võidukas kohtumises.

Vastane kasutas seekord ära kõik oma võimalused ning oli seetõttu võidu ära teeninud. On selge, et edaspidi läheb meil üha raskemaks, sest eks mänguliselt arene kõik meeskonnad. Nüüd aga, kui oleme peaaegu kõigi konkurentidega korra mänginud ja end tugeva vastasena tõestanud, osatakse meid juba rohkem peljata kui liiga uustulnukana avaringis.

sündis ainult üks tabamus, vaid kaitsevigades, milletaolisi polnud meeskond senise hooaja jooksul endale lubanud.

Hoolimata kaotusest jätkab Tulevik esiliiga liidrina. Jõhvi Lokomotiv ja Tallinna Levadia II on kogunud temast kaks punkti vähem.

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Siim Piirak (uudised) 433 0084
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Kadri Soon,
Ülle Mäilmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti
kella 9–17, lõuna kella 13–13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
«Sakala» ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juridiline aadress Gildi t 1, 51007
Tartu. Postiaadress Rütüli t 14,
80010 Pärnu.
Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võ-
tab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse
üle pangakontole üks kord kuus
järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes «Sakala» avaldatud
artiklid ja fotod on autoriõigusega
kaitstud teosed, mille reprodutsee-
rimine, levitamine ning edastamine
mis tahes kujul on ilma AS-i
Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõus-
olekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8773

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta
võite pöörduda pressinõukogusse,
pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Teisipäeval ei sündi-
nud Viljandis ühte-
gi last.

30 AASTA EEST

«Tee Kommunismile»,
12. V 1983

Võidupühamiitingud. 9. mai hommikupoolikul kogunesid Viljandi Suure Isa-maasõja veteranid ning asutuste, ettevõtete ja koolide esindajad Nõukogude väljakule, et viia pärjad Uueveski kangelaskalmistule ning Hunttaugumäe ja Järveotsa vennaskalmistule, austamaks Suure Isa-maasõja lahingutes langes-nute ning fašistlikes koon-duslaagrites hukkunute mälestust.

✱ NELJAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI ✱

KOGU
KAUP -20%

K.A ALLAHINNATUD TOOTED

PUMA

NIKE

adidas

ICEPEAKO

new balance

UMBRO

Reebok

A
SPORT

E-R 9.00-18.00 L 9.00-16.00 P 10.00-15.00
Jakobsoni 2, Viljandi (Mulgi Market)
Tel 434 4963

TASKU
HINNA-
VALITSUS

9. - 12.05

TUTVU UUE HINNAPOLIITIKAGA

I.L.U.

Palju häid ilutooteid kuni

-35%

rademar

Kogu kaup kliendikaardiga

-25%

GUESS

Valik moekaupa kuni

-50%

M O H I T O

Kogu täishinnaga kaup

-15%

RESERVED

Palju naiste ja meeste kaupa

-15%

NEWYORKER

Kõik täishinnaga kleidid

-20%

Vaata kõiki pakkumisi
www.tasku.ee

- rõivad
- jalatsid
- kotid
- vaibad
- voodikatted
- tekid
- padjad
- valgustid

-40%

ANTTILA

Hinnapakumine
kehtib 9.-12.05. 2013

Anttila kauplus Viljandis · Ilmarise 1 · Viljandi · tel 433 3349
Avatud: E-R 9-19 · L 9-17 · P 9-15

JEE... JETTA!

Karolin Veermäe
Müügikonsultant

Lisaks rikkalikule põhivarustusele:

Executive-pakett

(kliimaseade "Climatronic", 3 kodara ja nahkkattega rool, nahkkattega käigukanginupp ja käsipidurihoob, eesmised udutuled koos staatiliste kurvituledega)

Business-pakett

(65% toonitud tagumised klaasid, rehvirõhumonitor, helisignaalliga parkimisandurid ees ja taga, kiirushoidik, laekaga käetugi esiistmete vahel koos 2 õhuva ja 2 topsihoidjaga taga, reguleeritava kõrgusega esiistmed)

Kingituseks esimene auto hooldus tasuta!

Møller Auto Viljandi

Møller Auto Viljandi
Tallinna mnt. 45, Viljandi 71008 tel 435 5340

